Комуністычная партыя (большэв'коў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 2[illegible] (514[illegible])
СТУДЗЕНЬ
26
СУБОТА
1935 г.
год выдання XVII

УРАДАВАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

25 студзеня ў 14 гадзін 30 мін. памёр ад склероза сэрца першы намеснік старшыні Совета Народных Камісараў Саюза ССР і Совета працы і абароны, старшыня Камісіі Совецкага Кантроля, член палітбюро ЦК ВКП(б) тав. ВАЛЕР'ЯН ВЛАДЗІМІРАВІЧ КУЙБЫШЭЎ.

АД ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў)

ЦК ВКП(большэвікоў) З ВЯЛІКІМ ЖАЛЕМ ПАВЕДАМЛЯЕ ПАРТЫЮ, РАБОЧЫ КЛАС, УСІХ ПРАЦОЎНЫХ НАШАЙ КРАІНЫ І ЎСЯГО СВЕТУ, ШТО 25 СТУДЗЕНЯ 1935 ГОДА Ў 14 ГАДЗІН 30 МІН. ПАМЕР АД СКЛЕРОЗА СЭРЦА ЧЛЕН ПАЛІТБЮРО ЦК ВКП(б), НАМЕСНІК СТАРШЫНІ СОЎНАРКОМА СССР І СТАРШЫНЯ КАМІСІІ СОВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ПРЫ СОЎНАРКОМЕ СССР ТАВ. **ВАЛЕР'ЯН ВЛАДЗІМІРАВІЧ КУЙБЫШЭЎ.**

ТАВ. **КУЙБЫШЭЎ** ПАМЁР НА БАЯВЫМ ПАСТУ, ПРАДАЎЖАЮЧЫ ВЯЛІКУЮ ДЗЯРЖАЎНУЮ І ПАРТЫЙНУЮ НАПРУЖАНУЮ РАБОТУ, АЖ ДА АПОШНЯГА МОМАНТУ СВАЙГО ЖЫЦЦЯ.

ТАВ. **КУЙБЫШЭЎ** БЫЎ УЗОРАМ ПРОЛЕТАРСКАГА РЭВОЛЮЦЫЯНЕРА, ПАСЛЯДОЎНАГА ЛЕНІНЦА, НЕПРЫМІРЫМАГА ДА ВОРАГАЎ ПАРТЫІ І РАБОЧАГА КЛАСА І САМААДДАНАГА БАРАЦЬБІТА ЗА СПРАВУ КОМУНІЗМА.

ЯГО РЭВОЛЮЦЫЙНАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ ПАЧЫНАЕЦЦА Ў ПЕРЫЯД ПЕРШАЙ РУСКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ. ЗА ГАДЫ СВАЕЙ БАЯВОЙ БОЛЬШЭВІЦКАЙ РАБОТЫ ТАВ. **КУЙБЫШЭЎ** ПРАЙШОЎ ПРАЗ ЦАРСКІЯ ТУРМЫ І ССЫЛКІ, ЯК САМААДДАНЫ БАЕЦ ЛЕНІНСКАЙ ПАРТЫІ.

У ГАДЫ ГРАМАДЗЯНСКАЙ ВАЙНЫ ТАВ. **КУЙБЫШЭЎ** З'ЯЎЛЯЕЦЦА АДНЫМ З ВІДНЕЙШЫХ ПАЛІТЫЧНЫХ КІРАЎНІКОЎ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ.

БУЙНЕЙШЫ АРГАНІЗАТАР І КІРАЎНІК НАШАГА ДЗЯРЖАЎНАГА І ГАСПАДАРЧАГА БУДАЎНІЦТВА, ТАВ. **КУЙБЫШЭЎ** АДДАВАЎ УСЕ СВАЕ СІЛЫ СПРАВЕ СОЦЫЯЛІЗМА.

БЯЗМЕЖНАЯ АДДАНАСЦЬ ПАРТЫІ, САМААХВЯРНАЯ, НЯСТОМНАЯ РАБОТА НА КАРЫСЦЬ ПРАЦОЎНЫХ ВАЛЕР'ЯНА ВЛАДЗІМІРАВІЧА **КУЙБЫШЭВА** БУДУЦЬ СЛУЖЫЦЬ ПРЫКЛАДАМ ДЛЯ МІЛЬЕНАЎ ПРОЛЕТАРЫЯЎ І ПРАЦОЎНЫХ У ІХ ВЯЛІКАЙ БАРАЦЬБЕ ЗА ТАРЖАСТВО КОМУНІЗМА.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў)

ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў)

Выканаўчы Камітэт Комуністычнага Інтэрнацыянала разам з Усесаюзнай Комуністычнай партыяй (большэвікоў), з усімі працоўнымі СССР, разам з усім міжнародным пролетарыятам глыбока сумуе па повадy смерці

тав. Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА,

члена палітбюро ЦК ВКП(б), паследаваўшай 25 студзеня 1935 года ў горадзе Маскве.

ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ КОМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА.

Наша партыя панесла вялікую страту: 25 студзеня 1935 года раптоўна памёр ад склероза сэрца тав. **ВАЛЕР'ЯН ВЛАДЗІМІРАВІЧ КУЙБЫШЭЎ.**

Валер'ян Владзіміравіч Куйбышэў з юнацкіх год змагаўся пад вялікім сцягам Леніна.

Ён упарта, не пакладаючы рук, працаваў і ў большэвіцкім падполлі, і на франтах грамадзянскай вайны, і на важнейшых участках соцыялістычнага будаўніцтва.

Ужо ў 1905 годзе тав. Куйбышэў у Пецербургу актыўна ўдзельнічае ў рэвалюцыі, як большэвік. Ён працуе затым у большэвіцкай арганізацыі Сібіры, як партыец-прафесіянал; у перапынках паміж неаднаразовымі ссылкамі і турэмнымі зняволеннямі ён вядзе кіруючую партыйную работу і ў большэвіцкай ар-

Ад Народнага Камісарыята Абароны

Народны Камісарыят Абароны Саюза ССР з глыбокім жалем паведамляе рабоча-сялянскую Чырвоную армію аб заўчаснай смерці члена палітбюро ЦК ВКП(б), намесніка старшыні Совета Народных Камісараў Саюза ССР і старшыні Камісіі Совецкага Кантроля

Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА,

старэйшага і адданейшага большэвіка-ленінца, аднаго з талентлівейшых кіраўнікоў совецкай дзяржавы і блізкага саратніка тав. Сталіна, аднаго з найбольш выдатных арганізатараў перамог Чырвонай арміі на франтах грамадзянскай вайны і баявой магутнасці сучаснай Чырвонай арміі.

КАМІСІЯ СОВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ПРЫ СНК СССР З ГЛЫБОКІМ ЖАЛЕМ ПАВЕДАМЛЯЕ АБ СМЕРЦІ АДНАГО З ЛЕПШЫХ СЫНОЎ БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПАРТЫІ, НЕПАХІСНАГА І БЯССТРАШНАГА БАРАЦЬБІТА ЗА СПРАВУ ЛЕНІНА-СТАЛІНА, ЧЛЕНА ПАЛІТБЮРО ЦК ВКП(б), НАМЕСНІКА СТАРШЫНІ СНК САЮЗА І СТАРШЫНІ КАМІСІІ СОВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ, ТАВАРЫША, ДРУГА І КІРАЎНІКА

Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

Цэнтральная камісія ВКП(б) па чыстцы патрасена нечаканай заўчаснай смерцю дарагога таварыша

В. В. КУЙБЫШЭВА,

члена Цэнтральнай камісіі ВКП(б) па чыстцы.

Прэзідыум усесаюзнага Таварыства старых большэвікоў выказвае свой глыбокі смутак аб утраце аднаго з старых падпольшчыкаў, адданейшага пролетарскай рэволюцыі партыйца

тав. Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

ПРЭЗІДЫУМ ТАВАРЫСТВА.

ЦК ВКП(б)—тав. СТАЛІНУ
Старшыні Соўнаркома СССР тав. МОЛАТАВУ

ЦК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР і Беларуская дэлегацыя на VII усесаюзны з'езд советаў выказваюць глыбокі смутак па повадy смерці члена палітбюро ЦК ВКП(б), намесніка старшыні Соўнаркома Саюза ССР

Валер'яна Владзіміравіча Куйбышэва,

У асобе тав. Куйбышэва наша партыя, рабочы клас і Краіна советаў страцілі стойкага большэвіка-рэволюцыянера, аднаго з буйнейшых дзеячоў і кіраўнікоў партыі і совецкай дзяржавы, вернага саратніка і друга тав. Сталіна.

У гэты цяжкі момант нечаканай утраты мы заяўляем ЦК ВКП(б) і табе, тав СТАЛІН, што рабочыя, калгаснікі і працоўныя масы Совецкай Беларусі яшчэ цясней згуртуюцца вакол партыі

АД ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР з глыбокім жалем паведамляе аб смерці члена ЦВК Саюза ССР, намесніка старшыні СНК Саюза ССР і старшыні Камісіі Савецкага Кантроля пры СНК Саюза ССР —

тав. КУЙБЫШЭВА Валер'яна Владзіміравіча,

паследаваўшай 25 студзеня бягучага года ў гор. Маскве.

Ад Совета Народных Камісараў Саюза ССР

Совет Народных Камісараў Саюза ССР з глыбокім жалем паведамляе рабочых, сялян і ўсіх працоўных аб заўчаснай смерці ад склероза сэрца 25 студзеня г. г. у г. Маскве аднаго з лепшых кіраўнікоў нашай партыі, совецкай улады і арганізатараў соцыялістычнай гаспадаркі, адданейшага барацьбіта за справу комунізма, члена палітбюро ЦК ВКП(б), першага намесніка старшыні Совета Народных Камісараў СССР, старшыні Камісіі Совецкага Кантроля

Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

Совет Народных Камісараў разам з усімі працоўнымі краіны сумуе па поваду незваротнай утраты крышталына чыстага і большэвіцкі скромнага, непахіснага і палкага большэвіка тав. Куйбышэва, выказваючы цвёрдую ўпэўненасць, што яго слаўнае жыццё рэволюцыйнага барацьбіта і будаўніка соцыялізма будзе служыць прыкладам для ўсіх пролетарскіх рэволюцыянераў у справе барацьбы за поўную перамогу комунізма.

СОВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР.

АД МАСКОЎСКАГА КАМІТЭТА ВКП(б)

Маскоўскі камітэт ВКП(б) з глыбокім жалем паведамляе членаў маскоўскай партыйнай арганізацыі, рабочых, калгаснікаў і ўсіх працоўных Масквы і Маскоўскай вобласці аб цяжкай страце, пасцігшай партыю.

25 студзеня 1935 года ў 14 гадзін 30 мінут памёр ад склероза сэрца на баявым пасту адзін з віднейшых кіраўнікоў нашай партыі, член палітбюро ЦК ВКП(б) і намеснік старшыні Соўнаркома СССР

тав. Валер'ян Владзіміравіч КУЙБЫШЭЎ.

Страта тав. Куйбышэва, штодзенна звязанага з маскоўскай арганізацыяй ВКП(б), зрабіўшага нядаўна справаздачны даклад урада на абласным з'ездзе советаў,—адгукнецца глыбокім смуткам у сэрцы ўсіх працоўных.

Тав. Куйбышэў—паслядоўны ленінец, верны саратнік правадыра партыі тав. Сталіна — усёй сваёй багатай рэволюцыйнай дзейнасцю, самаадданай работай паказвае прыклад, як трэба змагацца за справу комунізма.

Маскоўская арганізацыя ВКП(б) схіляе свае баявыя сцягі перад прахам выдатнага члена сталінскага Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) —Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

МАСКОЎСКІ АБЛАСНЫ і ГАРАДСКІ КАМІТЭТЫ ВКП(б).

Камісія Партыйнага Кантроля пры ЦК ВКП(б) патрасена нечаканай і заўчаснай смерцю дарагога таварыша

Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА,

члена палітбюро ЦК ВКП(б) і старшыні Камісіі Совецкага Кантроля пры Соўнаркоме СССР.

гнізацыі Пяцера.

Лютаўская рэволюцыя застае тав. Куйбышэва на дарозе ў чарговую ссылку ў Туруханскі край.

Тав. Куйбышэў — арганізатар большэвікоў Самары і іх кіраўнік у часе Окцябрскага перавароту.

Тав. Куйбышэў быў адным з віднейшых палітычных кіраўнікоў Чырвонай арміі ў баях супроць чэхаславакаў і калчакоўцаў, а затым на Туркестанскім фронце.

Нястомны, чоткі ў рабоце, бязмежна адданы справе пролетарскай рэволюцыі — ён з'яўляўся ўзорам выдатнага большэвіцкага дзяржаўнага дзеяча.

Тав. Куйбышэў быў старшынёй рэарганізаванай па ўказаннях Леніна ЦКК—РСІ, вёў [illegible] ядоўную, непрымірымую барацьбу з усімі ўхіламі ад генеральнай лініі партыі.

Буйнейшы арганізатар і знаток гаспадаркі нашай краіны, тав. Куйбышэў узначальваў у свой час Вышэйшы Совет народнай гаспадаркі, кіруючы соцыялістычнай індустрыяй. Тав. Куйбышэў узначальваў затым Дзяржаўную планавую камісію, кіруючы складаннем народна-гаспадарчых планаў 1-й і 2-й пяцігодкі.

Багацейшы вопыт арганізатарскай і гаспадарчай работы тав. Куйбышэва, яго шырокі дзяржаўны кругазор асабліва ярка праявіліся на пасту намесніка старшыні Совета Народных Камісараў СССР.

Тав. Куйбышэў памёр на баявым пасту, працуючы не пакладаючы рук, з усіх сіл, да апошняй мінуты свайго жыцця.

Ён аддаў усё сваё жыццё, усяго сябе—справе рабочага класа, справе нашага гераічнага народу.

Прашчай, наш родны і блізкі Валер'ян!

І. СТАЛІН	**С. КАСІОР**
В. МОЛАТАЎ	**А. МІКАЯН**
К. ВАРАШЫЛАЎ	**В. ЧУБАР**
Л. КАГАНОВІЧ	**Г. ПЕТРОЎСКІ**
М. КАЛІНІН	**П. ПОСТЫШЭЎ**
Г. ОРДЖАНІКІДЗЕ	**Я. РУДЗУТАК**
А. АНДРЭЕЎ	**А. ЖДАНАЎ**

Цэнтральны камітэт Ленінскага Комсамола выказвае ад імя ўсёй моладзі Совецкага Саюза свой глыбокі жаль сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б) па поваду заўчаснай смерці члена палітбюро ЦК ВКП(б) **Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.**

ЦК ВЛКСМ.

Паведамленне

Для арганізацыі пахавання члена палітбюро ЦК ВКП(б), члена ЦВК Саюза ССР, намесніка старшыні СНК Саюза ССР і старшыні Камісіі Совецкага Кантроля т. **Куйбышэва В. В.** створана камісія ў складзе:

т. т. **ЧУБАРА В. Я.** (старшыня), **ЕНУКІДЗЕ А. С., АНЦІПАВА Н. К., ФІЛАТАВА Н. А.**

АД КАМІСІІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ПАХАВАННЯ ЧЛЕНА ПАЛІТБЮРО ЦК ВКП(б), ЧЛЕНА ЦВК САЮЗА ССР, НАМЕСНІКА СТАРШЫНІ СНК САЮЗА ССР І СТАРШЫНІ КАМІСІІ СОВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ТАВ. В. В. КУЙБЫШЭВА

Труна з целам т. Куйбышэва В. В. 26 студзеня ўстаноўлена ў Калонным зале Дома саюзаў.

Для развітання з памёршым т. Куйбышэвым В. В. адкрыт вольны доступ у Калонную залу з 8 гадзін раніцы да 10 гадзін вечара 26 студзеня.

У ноч з 26 на 27 студзеня адбудзецца крэмацыя.

27 студзеня урна з прахам т. КУЙБЫШЭВА В. В. будзе ўстаноўлена там-жа, у Калоннай зале, куды будзе адкрыт доступ для развітання з 6 гадзін раніцы да 2-х гадзін дня 27 студзеня.

Пахаванне т. КУЙБЫШЭВА В. В. адбудзецца на Краснай плошчы 27 студзеня. Вынас урны з Калоннай залы Дома саюзаў у 3 гадзіны дня.

Падрабязны парадак пахавання будзе апублікован 27 студзеня.

КАМІСІЯ.

[illegible] стаўніка для далейшай барацьбы і канчатковай перамогі комунізма.

ЦК КП(б)Б. ЦВК БССР.

СОЎНАРКОМ БССР.

БЕЛАРУСКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ НА VII З'ЕЗ СОВЕТАЎ.

АД МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА КАМІТЭТА КП(б)Б

Менскі гарадскі камітэт КП(б)Б ад імя большэвікоў і працоўных горада Менска і раёна выказвае сваю глыбокую жалобу з поваду заўчаснай смерці аднаго з лепшых сыноў нашай партыі, вернага саратніка Леніна-Сталіна, члена палітбюро ЦК ВКП(б), намесніка старшыні Соўнаркома СССР, старшыні Камісіі Совецкага Кантроля

тав. Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

Схіляючы свае баявыя сцягі над гробам тав. КУЙБЫШЭВА, партыйная арганізацыя і працоўныя гор. Менска і раёна яшчэ цясней згуртуюцца вакол нашага любімага правадыра, вялікага Сталіна для далейшай барацьбы за справу, якой аддаў усё сваё жыццё тав. КУЙБЫШЭЎ — за перамогу соцыялізма.

МЕНСКІ ГАРАДСКІ КАМІТЭТ КП(б)Б.

Упаўнаважаны, партыйны камітэт КП(б)Б і мясцком КСК пры СНК СССР па БССР з глыбокім жалем паведамляюць аб смерці нашага кіраўніка—старшыні бюро Камісіі Совецкага Кантроля пры СНК СССР, намесніка старшыні СНК СССР, члена палітбюро ЦК ВКП(б), выдатнага кіраўніка нашай партыі і ўрада, вернага саратніка вялікага Сталіна ў барацьбе за ленінізм, за тржэство соцыялізма

Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

МЕДЫЦЫНСКАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ АБ ПРЫЧЫНЕ СМЕРЦІ

тав. Валер'яна Владзіміравіча КУЙБЫШЭВА.

Як паказала ўскрыццё, смерць т. Куйбышэва наступіла з прычыны закупоркі правай венечнай артэрыі сэрца згусткам крыві (тромбам), які стварыўся ў рэзультаце рэзка выражанага агульнага артэрыесклероза, паразіўшага ўасабліва моцнай ступені венечныя артэрыі сэрца.

Праф. АБРЫКОСАЎ.

Нарком аховы здароўя Г. КАМІНСКІ.

Начальнік лечсанупра. Крэмля І. ХАДАРОЎСКІ.

Нам. нач. лечсанупра. Крэмля Я. ЛЕВІНСОН.

Галоўны ўрач Крэмлеўскай больніцы акадэмік М. КРОЛЬ.

Нам. галоўнага ўрача Крэмлеўскай больніцы Б. КОГЕН.

Нам. нач. санітарнага аддзела Наркамата аховы здароўя А. СЕРАБРОЎ.

Урач Л. ЛЕВІН.

Асістэнт праф. Абрыкосава — Ф. АБРЫКОСАВА.

Урач ВОЛКАЎ. Урач ЛЕЖЛОВА.

ДА ВЕДАМА ДЭЛЕГАТАЎ VII З'ЕЗДА СОВЕТАЎ САЮЗА ССР

У сувязі са смерцю члена ЦВК Саюза ССР, намесніка старшыні СНК Саюза ССР і старшыні Камісіі Совецкага Кантроля пры СНК Саюза ССР—тав. КУЙБЫШЭВА В. В. адкрыццё VII з'езда советаў Саюза ССР пераносіцца на 28 студзеня бягучага года.

Сакратар ЦВК Саюза ССР А. ЕНУКІДЗЕ.

У рэдакцыю «Звязды» паступаюць шматлікія рэзалюцыі спачування рабочых сходаў і мітынгаў па поваду цяжкай утраты, якая пасцігла партыю і ўрад у сувязі са смерцю т. В. В. КУЙБЫШЭВА. Рэзалюцыі будуць змешчаны ў заўтрашнім нумары.

ПАСТАНОВА XI З'ЕЗДА СОВЕТАЎ БССР ПА СПРАВАЗДАЧЫ УРАДА

I.

1. Заслухаўшы і абмеркаваўшы даклад старшыні Савета Народных Камісараў Беларускай ССР тав. Галадзеда аб дзейнасці Ўрада, XI з'езд советаў БССР цалкам і поўнасцю ўхваляе палітычную і практычную дзейнасць урада БССР, якая поўнасцю адпавядае генеральнай лініі камуністычнай партыі.

2. Пад кіраўніцтвам вялікай камуністычнай партыі і правадыра працоўных усяго свету тав. Сталіным пралетарыят вялікай краіны сацыялізма — Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік — за мінулыя чатыры гады атрымаў новыя сусветна-гістарычныя перамогі ў барацьбе за камунізм.

Гэтыя перамогі дасягнуты на падставе ажыццяўлення генеральнай лініі камуністычнай партыі, у вострай класавай барацьбе супроць усіх і ўсякіх ворагаў рабочага класа і совецкай улады.

Паспяховае выкананне першай пяцігодкі за чатыры гады прывяло да таго, што соцыялістычны сектар стаў «безраздзельнай, пануючай і адзіна-камандуючай сілай ва ўсёй народнай гаспадарцы» **(Сталін)**. Пабудаваны фундамент соцыялістычнай эканомікі. Змяніліся адносіны да працы. Праца стала справай добрасці і гонару. Соцспаборніцтва і ўдарніцтва — гэты новы гістарычны рух найшырэйшых мас — укараніўся не толькі ў горадзе—у прамысловасці, але і ў сельскай гаспадарцы і стаў адной з рашаючых умоў нашых гаспадарчых поспехаў.

У першыя два гады другой пяцігодкі — пяцігодкі пабудовы бясклясавага грамадства, Совецкі Саюз дасягнуў новых велізарнейшых перамог.

Совецкі Саюз ператварыўся з краіны адсталай, аграрнай у краіну індустрыяльную, у краіну самай перадавой тэхнікі, у краіну самага буйнага ў свеце соцыялістычнага земляробства. Калгасны лад перамог канчаткова і беспаваротна. Пляны першых двух гадоў другой пяцігодкі поўнасцю выкананы і зроблен велізарнейшы крок наперад у справе завяршэння тэхнічнай рэканструкцыі ўсіх галін народнай гаспадаркі.

Вялікія поспехі дасягнуты ў справе асваення тэхнікі і стварэння кадраў для ўсіх галін соцыялістычнага будаўніцтва.

Дасягнуты вялікія поспехі ў разгортванні таваразвароту і арганізацыі вольнага продажу хлеба. Адмена картачнай сістэмы на хлеб і іншыя прадукты з'явілася яркім доказам нашага росту і магутным рычагам далейшага паляпшэння матэрыяльнага становішча шырокіх мас насельніцтва нашай краіны.

Дасягнуты вялікія поспехі па павышэнню дабрабыту рабочых, па ператварэнню калгаснікаў у заможных.

Улада рабочых і сялян стала сталёвай, магутнай і моцнай, як ніколі. Умацавалася і ўсё больш і больш узмацняецца абароназдоль...

...таснікаў. Паспяхова ажыццяўляецца лозунг таварыша **Сталіна**: «Зрабіць усе калгасы бальшавіцкімі і ўсіх калгаснікаў заможнымі».

Рост тэхнічнай магутнасці Совецкага Саюза, шырокае разгортванне машынабудаўніцтва — гэтай асноўнай матэрыяльнай базы соцыялізма — забяспечылі тэхнічную рэканструкцыю не толькі прамысловасці БССР, але і машынізацыю і тэхнічную ўзброенасць соцыялістычнай сельскай гаспадаркі.

У БССР было арганізавана да канца 1934 г. 76 МТС, якія з'явіліся магутным фактарам арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў і тэхнічнага пераўзбраення соцыялістычнай сельскай гаспадаркі. Трактарны парк сельскай гаспадаркі на МТС і совгасах складае 3.971 шт. Завезена дзесяткі тысяч розных сельгасмашын і сродкаў вытворчасці.

У 1935 г. рэспубліка робіць новы гіганцкі крок уперад на шляху механізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці. Арганізуецца новых 20 МТС, з якіх 12 будзе арганізавана яшчэ да веснавой пасеўнай кампаніі 1935 г.

У сельскую гаспадарку БССР зроблены вялікія капіталаўкладанні дзяржаўных сродкаў, якія за чатыры гады складаюць 256 млн. руб.

Адзначаючы велізарнейшую дапамогу пролетарскай дзяржавы калгасам, з'езд з асаблівым задавальненнем адзначае пастанову ЦК ВКП(б) і Соўнаркома Саюза аб спісанні запазычанасці з калгасаў па крэдытах (па калгасах БССР спісана 19.702 тыс. руб.). Гэтым самым совецкая дзяржава яшчэ раз паказвае, што калгасы ад атрымліваюць у нас усебаковае падтрыманне, у тым ліку і фінансавае.

У той час як у капіталістычных дзяржавах усё больш і больш узмацняецца падатковы прэс на сялянства, у нас, у Совецкім Саюзе, улада рабочых і сялян не шкадуе сіл і сродкаў на ўздым сельскай гаспадаркі, на паляпшэнне матэрыяльнага і культурнага становішча шырокіх мас працоўнага сялянства.

5. БССР у выніку паспяховага выканання першай пяцігодкі і першых двух год другой пяцігодкі цалкам ліквідавала непісьменнасць сярод насельніцтва: у горадзе на 95 проц. да 50 гадоў і ў вёсцы—да 45.

Уведзена ўсеагульнае навучанне і ўводзіцца ўжо ўсеагульнае навучанне на базе няпоўнай сярэдняй школы.

Шырока разгорнута сетка па падрыхтоўцы кадраў для ўсіх галін народнай гаспадаркі. Расце і квітнее культура нацыянальная па форме і соцыялістычная па змесце. Расце пролетарская навука, мастацтва, літаратура. Разгортваецца навукова-даследчая работа Акадэміяй навук, інстытутамі прамысловасці і інш. навукова-даследчымі ўстановамі. Усё гэта з'яўляецца вынікам таржаства ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

БССР поўнасцю і канчаткова ліквідавала ...

...советаў БССР ставіць перад кожным рабочым, перад кожным калгаснікам, перад усімі працоўнымі масамі БССР, як важнейшую задачу— безумоўнае і своечасовае выкананне плана другой пяцігодкі як у колькасных, так і ў якасных паказальніках.

План другой пяцігодкі—план поўнага завяршэння тэхнічнай рэканструкцыі ўсіх галін народнай гаспадаркі, план паляпшэння матэрыяльнага становішча працоўных у 2—3 разы ў параўнанні з канцом першай пяцігодкі, план поўнага завяршэння суцэльнай калектывізацыі сельскай гаспадаркі БССР і канчатковай ліквідацыі астаткаў кулацтва і капіталістычных элементаў наогул, план пабудовы бясклясавага соцыялістычнага грамадства—павінен быць безумоўна выканан і перавыканан.

8. У галіне далейшага разгортвання соцыялістычнай прамысловасці ў другой пяцігодцы XI з'езд советаў БССР вызначае наступныя заданні:

а) у найкарацейшы тэрмін асвоіць тэхніку тых новых прадпрыемстваў, якія ўжо ўведзены ў эксплаатацыю, а таксама і тых, якія знаходзяцца ў перыядзе завяршэння будаўніцтва;

б) у галіне новага прамысловага будаўніцтва забяспечыць у першую чаргу разгортванне мясцовай апалавай і энергетычнай гаспадаркі: развіццё торфапрамысловасці і будаўніцтва электрастанцый;

в) шырока разгарнуць у другой пяцігодцы торфахімічную прамысловасць, у тым ліку і асваенне гідролізу торфу і гідролізу драўніны, скончэнне праектавання Прапойскага энергахімічнага камбіната на торфе, разгортванне газіфікацыі торфу для забеспячэння патрэб гарадоў і прадаўжаць работу па вырашэнню праблемы Вялікага Дняпра;

г) асобнай задачай неабходна паставіць задачу пашырэння і паляпшэння работы лёгкай прамысловасці БССР па вырабу тавараў шырокага спажывання.

Неабходна памятаць, што значная колькасць прадпрыемстваў БССР занята вырабам тавараў шырокага спажывання і што гэтыя тавары разыходзяцца па ўсяму Совецкаму Саюзу. У сувязі з гэтым наша прамысловасць нясе асаблівую адказнасць за гэтыя вырабы. Яны павінны стаць высокаякаснымі, моднымі, прыгожымі, такімі, каб фабрычныя маркі прадпрыемстваў БССР гаварылі спажыўцу аб культурнай рабоце нашай прамысловасці.

Таму баявой задачай з'яўляецца —узняць ва многа раз якасць лёгкай і харчовай індустрыі БССР;

д) тыя ўмовы, якія створаны пастановай урада Саюза ССР для развіцця мясцовай прамысловасці, даюць магчымасць узняць цэлы рад новых галін мясцовай прамысловасці і мабілізаваць мясцовыя сыравінныя рэсурсы на выраб тавараў шырокага спажывання.

З'езд советаў даручае ўсім горсоветам і РВК узяць справу разгорт-

...падарцы БССР, з'езд лічыць, што ў нас ёсць усе магчымасці для таго, каб поўнасцю скончыць калектывізацыю ўсіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарак БССР у бліжэйшы год.

Для паспяховага выканання гэтай задачы неабходна напружаная большэвіцкая барацьба за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, асабліва новых калгасаў, і барацьба па ўзмацненню новага прыліву ў калгасы. Неабходна дапамагчы добрасумленным аднаасобнікам уступіць у калгасы.

Неабходна разгарнуць энергічную падрыхтоўку да веснавой пасеўнай кампаніі 1935 г., галоўнай задачай якой з'яўляецца далейшае палітычнае і гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, барацьба за высокую агракультуру, за ўкараненне мясцовых відаў угнаенняў (торф, попел, лубін і інш.), барацьба за ранні́я і скарочаныя тэрміны сяўбы, за добраякасную апрацоўку зямлі і за пасеў добраякасным насеннем;

б) як асаблівую задачу ў галіне сельскай гаспадаркі, з'езд советаў ставіць задачу большэвіцкага развіцця жывёлагадоўлі. БССР мае ўсе магчымасці перамагчы недахопы ў гэтай рабоце, паставіць развіццё жывёлагадоўлі на шырокую нагу і зрабіць жывёлагадоўлю вядучай галінай у сельскай гаспадарцы БССР, асабліва свінагадоўлю.

Неабходна надаць выключную ўвагу развіццю конегадоўлі і паляпшэнню пароды каня.

Барацьба за вырошчванне і захаванне маладняка, за значнае паляпшэнне догляду жывёлы, арганізацыя кармовай базы праз узмацненне пасеваў траў, эканомнае выдаткаванне кармоў, паляпшэнне натуральных сенажацей і выпасаў — гэта галоўная ўмова далейшага развіцця жывёлагадоўлі;

в) культура ільну павінна і надалей у рабоце ўсіх РВК і зямельных органаў заняць адно з першых месц, асабліва ўлічваючы, што, не гледзячы на паспяховы ход загатовак ільноваланна ў 1934 г., усё-ж план ільнозагатовак у вызначаны тэрмін не выканан.

За гэтыя гады мы дабіліся значных поспехаў у пашырэнні плошчаў пад пасевы ільну: з 154 тыс. га ў 1930 г. давялі да 248,8 тыс. га ў 1934 г., але зусім мала зроблена па ўздыму ўраджаю ільну.

З'езд советаў ставіць баявую задачу — ў бліжэйшы час дабіцца больш высокіх ураджаяў ільну і больш высокай якасці валакна і ўкаранення ільнаводства ў новыя раёны БССР.

Не менш трох цэнтнераў ільновалакна з га ў 1935 г. і не менш 4,5 цэнт. у 1937 г. павінны атрымаць калгасы БССР. Гэта галоўны лозунг для ільнаводчых калгасаў;

г) сярод зернавых культур сельскай гаспадаркі БССР усё большае месца займае такая важнейшая культура, як пшаніца. Плошча пад пшаніцу за апошнія гады значна павялічылася, але пасевы яе павінны быць яшчэ больш пашыраны і даведзены да канца другой пяцігодкі не менш як 400 тыс. га. У сувязі з

...гасную працу розпавіднасцю працы індустрыяльнай, з'езд ставіць перад рабочымі, калгаснікамі, сельскагаспадарчымі спецыялістамі як адну з важнейшых задач — большэвіцкае асваенне сельскагаспадарчай машыннай тэхнікі, непрымірымую барацьбу з верхаглядствам, з нядбайнымі адносінамі да машын, з кулацкімі антымеханізатарскімі тэндэнцыямі;

ж) з'езд ухваляе праведзеныя ўрадам мерапрыемствы па соцыялістычнаму спаборніцтву БССР з Заходняй вобласцю за лепшае праядзенне сельскагаспадарчых работ і лічыць неабходным і надалей прадаўжаць гэта спаборніцтва, якое з'яўляецца вялікім стымулам мабілізацыі калгасных мас;

з) з'езд советаў БССР ухваляе пастанову СНК і ЦК КП(б)Б аб раёнах Палесся, у якой вызначаны спецыяльныя мерапрыемствы па ўздыму эканомікі раёнаў Палесся БССР.

10. Асваенне новай тэхнікі ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі з'яўляецца адной з асноўных задач на другую пяцігодку. Гэта патрабуе і новых кадраў. Немалыя кадры такіх людзей партыя і ўрад ужо выхавалі, але іх недастаткова. — «Галоўнае цяпер у людзях, аўладаўшых тэхнікай» **(Сталін)**.

З'езд советаў ставіць далейшую задачу — разгарнуць шырокую падрыхтоўку кваліфікаваных кадраў для ўсёй народнай гаспадаркі, для навукі і культуры і для ўсіх участкаў соцыялістычнага будаўніцтва.

11. Вядучы бязлітасную барацьбу з класавым ворагам і з яго агентурай — правымі і «левымі» апартуністамі — кулацкімі агентамі, ажыццяўляючы генеральную лінію партыі — лінію Сталіна, партыя прывяла нашу краіну да поўнай перамогі соцыялізма.

З'езд падкрэслівае вялікае гістарычнае значэнне пастаноў пленума ЦК ВКП(б) і Соўнаркома Саюза ССР аб адмене картачнай сістэмы на хлеб і іншыя прадукты. Гэта пастанова з'яўляецца трыумфам генеральнай лініі партыі, завяршэннем гістарычнага этапу гераічнай барацьбы за ператварэнне СССР у магутную індустрыяльную краіну, у краіну раз назаўсёды ўмацаваўшагася калгаснага ладу, у краіну растучага соцыялістычнага багацця.

З'езд ставіць задачу далейшага разгортвання культурнага совецкага гандлю, як адну з асноўных задач на бліжэйшыя гады.

З'езд ухваляе мерапрыемствы ўрада БССР па арганізацыі гандлёвай сеткі, у тым ліку і сеткі для вольнага продажу хлеба (разгортванне сеткі для вольнага продажу хлеба ўрадам БССР перавыканана супроць вызначанага плана), і абавязвае дзяржаўныя і каапера-

З'езд падкрэслівае, што задача гарадскіх советаў і РВК заключаецца ў тым, каб правільна і рацыянальна скарыстоўваць сродкі, якія адпускаюцца ўрадам на комунальнае і жыллёвае будаўніцтва, мабілізацыя працоўнага насельніцтва на барацьбу за культуру і культурнасць у комунальна-жыллёвай гаспадарцы, асабліва ў Менску, Віцебску, Гомелі, Магілеве і інш. гарадах. Неабходна таксама ўдзяліць большую ўвагу пытанням добрабыту мястэчак, дробных гарадоў, у асаблівасці раённых цэнтраў новаарганізуемых раёнаў.

13. Адзначаючы вялікую работу, прароблёную ўрадам БССР па шасейна-дарожнаму будаўніцтву з'езд даручае ўсім РВК, горсоветам і сельсоветам прыняць усе меры для таго, каб шасейныя і палепшаныя дарогі трымаць у культурным стане і ахоўваць іх, дабіваючыся ад усяго насельніцтва беражлівых і культурных адносін да дарог.

З'езд даручае горсоветам і райвыканкомам удзяліць увагу далейшаму разгортванню дарог унутры раёна — паміж калгасамі, сельсоветамі і т. д.

14. Адной з важнейшых умоў пераможнага будаўніцтва соцыялізма з'яўляецца барацьба за граматнасць і за соцыялістычную культуру.

З'езд советаў ставіць перад усімі органамі асветы, перад РВК і горсоветамі, як галоўную задачу, далейшую барацьбу за поўную ліквідацыю малапісьменнасці, за комуністычнае выхаванне падрастаючага пакалення, за высокую якасць вучобы ў школе, у тэхнікуме, у ВНУ; за ўзорную школу, тэхнікум, рабфак, ВНУ, за ідэйную чыстату ў вучобе, за аўладанне ленінска-сталінскай тэорыяй. Барацьба з рознымі нацыяналістычнымі вылазкамі, барацьба за якасць вучобы, з халтуршчынай у выкладанні і з верхаглядствам ва вучобе, барацьба за дысцыпліну ў школе — павінна быць кіруючым пачаткам работы ўсіх навучальных устаноў.

Усе совецкія органы павінны яшчэ больш узмацніць сваю ўвагу да настаўніка, узмацніць свае клопаты аб ім.

З'езд ухваляе мерапрыемствы ўрада БССР па ўвядзенню ўсеагульнага абавязковага навучання на базе няпоўнай сярэдняй школы ў 1935-36 навучальным годзе і аб пашырэнні сеткі поўных сярэдніх школ з дзесяцігадовым навучаннем.

З'езд даручае горсоветам і РВК прыняць безадкладныя меры да паляпшэння школьнага будаўніцтва ў асноўных гарадах і ліквідаваць многазменнасць у гарадскіх школах.

Адначасова з'езд даручае РВК і сельсоветам удзяліць большую ўвагу пытанням культурнай работы ў

Пад сцягам Леніна-Сталіна вялікая краіна Советаў, згуртаваная як ніколі вакол комуністычнай партыі, правяла перавыбары органаў пролетарскай дыктатуры. Гэты энтузіязм шырокіх мас, палітычная іх актыўнасць, якая праявілася ў часе перавыбараў советаў, павінна накіравацца ў бок ажыўлення практычнай, арганізатарскай, палітыка-масавай і вытворчай дзейнасці советаў, на далейшае разгортванне совецкай дэмакратыі, самакрытыкі і крытыкі недахопаў з тым, каб работу советаў і ўсіх гаспадарчых і культурных арганізацый зрабіць апаратыўнай, канкрэтнай, масавай, у якой павінны прымаць удзел найшырэйшыя масы рабочых і калгаснікаў.

З'езд ставіць задачу перад усімі советамі і выканкомамі па разгортванню яшчэ большай дапамогі рабоце чыгуначнага транспарта.

Работа чыгуначнага транспарта павінна займаць ва ўсіх горсоветах, райвыканкомах і сельсоветах адно з першых месц, памятаючы, што задача падцягвання работы транспарта стаіць не толькі перад работнікамі чыгункі, але перад усімі советамі, гаспадарчымі і іншымі арганізацыямі БССР.

16. Нашы грандыёзныя перамогі на фронце будаўніцтва соцыялізма з'яўляюцца вынікам разгрому класавага ворага і ліквідацыі кулацтва як класа і падаўлення ўсіх астаткаў недабітых капіталістычных элементаў, вынікам непрымірымай і паспяховай барацьбы з адхіленнямі ад генеральнай лініі партыі і вынікам разгрому ўсякіх правых і «левых» апазіцый і груп.

Азлобленыя нашымі поспехамі недабітыя падонкі варожых класаў, шалёныя ад свайго бяссілля контррэвалюцыянеры актывізавалі сваю дзейнасць.

Подлыя падонкі былой зіноўеўска-трацкісцкай контррэволюцыйнай групы гнусным зладзейскім забойствам адабралі ад вялікай комуністычнай партыі, ад соцыялістычнай радзімы яе лепшага сына, палкага большэвіка-рэволюцыянера, вучня і друга вялікага Сталіна — Сергея Міронавіча Кірава.

Зладзейскія забойцы таварыша Кірава выхаваны здраднікамі рэволюцыі — Каменевым, Зіноўевым, гэтымі саюзнікамі белагвардзейскіх тэрарыстаў.

З'езд советаў БССР тройчы кляйміць ганьбай гэтых здраднікаў-забойцаў, якія ў саюзе з заружэжным фашызмам, імкнуцца падарваць пераможны ход соцыялізма.

З'езд советаў БССР заклікае ўсіх працоўных у адказ на вылазкі брудных падонкаў паміраючых класаў яшчэ больш згуртавацца вакол комуністычнай партыі, вакол вялікага палкаводца пролетарскай рэволюцыі — таварыша Сталіна яшчэ больш узмацніць сваю класава-рэволюцыйную пільнасць для канчатковай ліквідацыі астаткаў капіталізма і ўсіх яго агентаў.

У БССР у нядаўнім мінулым месяцы контррэволюцыйныя вы...

...зак, узмацніўшы сваю эканамічную магутнасць і абараназдольнасць, заняў выдатнае месца ў міжнароднай палітыцы і стаў самым магутным фактарам у барацьбе за мір.

3. Рабочыя і калгаснікі Беларускай ССР—неадлучнай часткі вялікага Совецкага Саюза—пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі і ўрада БССР, пры штодзённым кіраўніцтве і дапамозе з боку ЦК ВКП(б) і ўрада СССР, асабліва з боку таварыша Сталіна, дабіліся велізарнейшых перамог у будаўніцтве соцыялізма.

XI з'езд советаў БССР з гонарам адзначае, што Беларуская ССР, як і ўвесь Совецкі Саюз, не толькі выканала, але і перавыканала першы пяцігадовы план і з поспехам вядзе барацьбу за поўнае выкананне народна-гаспадарчага плана другой пяцігодкі.

Беларуская ССР ператварылася з краіны аграрнай, адсталай у рэспубліку індустрыяльна-калгасную з развітай індустрыяй, у рэспубліку суцэльнай граматнасці і высокай соцыялістычнай культуры.

За перыяд ад X да XI з'езда советаў у соцыялістычную гаспадарку БССР укладзена 1.125 млн. руб. дзяржаўных сродкаў, у тым ліку ў прамысловасць—385 млн. руб. Гэтыя капіталаўкладанні забяспечылі велізарнае прамысловае будаўніцтва, увод у эксплаатацыю буйнейшых прамысловых прадпрыемстваў, пабудаваных на падставе навейшай тэхнікі, і забяспечылі карэнную рэканструкцыю існуючых прадпрыемстваў.

За гэты час асвоен цэлы рад новых прамысловых вытворчасцей, асвоены новыя прадпрыемствы, якія былі ўведзены ў эксплаатацыю ў першую пяцігодку.

Аб'ём валавой прадукцыі прамысловасці БССР дасягнуў у 1934 годзе 1.293 млн. руб. — павелічэнне супроць 1931 г. на 42,7 проц. Удзельная вага прамысловасці ва ўсёй прадукцыі народнай гаспадаркі БССР павялічылася з 41 проц. у 1928 г. да 67-68 проц. у апошнія гады. Гэта прывяло да таго, што індустрыя БССР з'яўляецца вядучай галіной народнай гаспадаркі.

XI з'езд советаў асабліва адзначае мерапрыемствы саюзнага ўрада і ўрада БССР у справе арганізацыі і ўзмацнення мясцовай прамысловасці і ўхваляе мерапрыемствы, якія праведзены ўрадам у арганізацыі Наркамата мясцовай прамысловасці.

4. Калгасны лад у БССР перамог канчаткова. На 1 студзеня 1935 года калектывізавана 72,6 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, ліквідавана ў асноўным кулацтва як клас. У барацьбе за большэвіцкія калгасы на падставе арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў, дабіваючы астаткі кулацтва, партыя і ўрад БССР дабіліся пэўных поспехаў у павышэнні ўраджаю—зроблен буйны крок па заваяванню ўстойлівых ураджаяў.

Асабліва з'езд з задавальненнем адзначае велізарнейшыя поспехі ў справе своечасовага і поўнага выканання калгасамі і калгаснікамі Беларускай ССР сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай (хлеба- бульбапаставак, загатовак ільну і інш.). Своечасовае і добраякаснае выкананне сельскагаспадарчых работ значна павялічыла даходы кал...

...парыгам. Усе нацыянальнасці, якія насяляюць БССР, маюць свае газеты, свае школы, вышэйшыя навучальныя ўстановы. Знята нацыянальная рознь сярод працоўных усіх нацыянальнасцей, насяляючых БССР.

Беларуская ССР з'яўляецца адным з магутных атрадаў агульнай сям'і народаў вялікага Совецкага Саюза, магутным і надзейным фарпостам нашай вялікай радзімы на мяжы з капіталістычным Захадам.

6. Тавараабарот у БССР за 4 гады павялічыўся з 565.3 млн. руб. у 1931 г. да 1.224.9 млн. руб. у 1934 г. Заработная плата ва ўсёй народнай гаспадарцы павялічылася на 100 проц. Рост соцыялістычнай гаспадаркі, перамога калгаснага ладу, вялікае жыллёвае будаўніцтва, соцыялістычная рэканструкцыя гарадоў, разгортванне сеткі дашкольных устаноў і грамадскага харчавання, павелічэнне заработнай платы і, у прыватнасці, у сувязі з адменай карткавай сістэмы на хлеб—усё гэта забяспечыла велізарнейшы ўздым добрабыту рабочых і ўсіх працоўных БССР.

Арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, іх большэвізацыя, забяспечваючая рост вытворчасці калгасаў, павышэнне прадукцыйнасці працы калгаснікаў і лепшая іх арганізацыя — забяспечылі значны ўздым даходаў калгаснікаў і забяспечваюць далейшы рост іх заможнага і культурнага жыцця.

II

7. Адзначаючы з задавальненнем вышэй указаныя поспехі ў справе соцыялістычнага будаўніцтва, з'езд ...

...асабліва на мясцовай сыравіне, пад асобны нагляд і дабіцца ў бліжэйшы год значнага зруху ў паляпшэнні работы мясцовай прамысловасці.

Асаблівую ўвагу горсоветы і РВК павінны ўдзяляць рабоце прамысловай каапераціі, аказваючы прамысловым арцелям усямерную дапамогу;

е) лясная гаспадарка і лясная прамысловасць у БССР мае вялікае значэнне.

З'езд даручае упаўнаркамлеспрома па БССР, НКЗемляробства, горсоветам і райвыканкомам прыняць усе неабходныя меры па наладжванню работы ляснай прамысловасці, па лепшаму скарыстанню драўніны і ўстанавіць культурнае, гаспадарскае вядзенне лясной гаспадаркі;

ж) з'езд з асаблівай астратой ставіць задачу перад рабочымі і кіраўнікамі гаспадарчых трэстаў і прадпрыемстваў рашучага паляпшэння якасных паказальнікаў у галіне прамысловасці: павышэнне прадукцыйнасці працы, зніжэнне сабекошту, рэзкае павышэнне якасці прадукцыі;

з) адзначаючы, што планам трэцяга года другой пяцігодкі вызначан далейшы велізарны крок уперад у развіцці соцыялістычнай прамысловасці, з'езд советаў абавязвае ўсе гаспадарчыя арганізацыі і заклікае ўсіх рабочых да большэвіцкай барацьбы за выкананне ўсіх работ, вызначаных у планам трэцяга года другой пяцігодкі па рабоце прамысловасці.

9. а) Канстатуючы канчатковую перамогу соцыялізма ў сельскай гаспадарцы ... вая ўвага ўзняццю цаліны, залежаў, скарыстанню закінутых і неасвоеных зямель, уцягваючы ўсе гэтыя землі ў гаспадарчы зварот;

д) адзначаючы дасягненні ў справе павышэння ўраджайнасці, з'езд советаў лічыць іх яшчэ недастатковымі і ставіць задачу ў бліжэйшыя гады дабіцца яшчэ большых ураджаяў і выйсці ў лік перадавых рэспублік і абласцей Совецкага Саюза па ўзроўню ўраджаю.

Мы зрабілі буйны крок на шляху ператварэння БССР з спажываючай у вытвараючую рэспубліку — у нас стала больш хлеба.

У нас ёсць усе магчымасці, каб у бліжэйшыя 2-3 гады, шляхам рашучага ўздыму ўраджайнасці, дабіцца поўнага задавалення патрэб насельніцтва БССР хлебам са сваіх ураджаяў.

Не менш 100 пудоў зерневых, 1.000 пудоў бульбы, 4,5 цнт. ільновалакна з га павінны дабіцца калгасы і соўгасы БССР к канцу другой пяцігодкі.

Гэта баявы лозунг, над ажыццяўленнем якога павінны працаваць усе совецка-гаспадарчыя і зямельныя органы, усе калгаснікі і рабочыя соўгасаў.

У нас ёсць усе магчымасці дабіцца такога ўраджаю, зрабіць сельскую гаспадарку БССР перадавой, высока-ўраджайнай і ператварыць БССР у краіну соцыялістычнага багацця;

е) адзначаючы з вялікім задаваленнем поспехі ў тэхнічным пераўзбраенні сельскай гаспадаркі, што робіць сельска-гаспадарчую кал... цыйная ... яшчэ больш павысіць якасць абслугоўвання пакупнікоў праз сваю гандлёвую сетку, узмацніць тэхнічную і фінансавую базу тавараабароту.

Гандляваць па-культурнаму, задавальняць патрэбы спажыўцоў — гэта адна з асноўных умоў па павышэнню матэрыяльнага ўзроўню шырокіх працоўных мас, па разгортванню тавараабароту і совецкага гандлю, па далейшаму ўзмацненню сувязі соцыялістычнага горада з калгаснай вёскай і ўзмацненню саюза рабочага класа з сялянствам.

12. Падкрэсліваючы вялікія дасягненні ў справе соцыялістычнай рэканструкцыі гарадоў, у асаблівасці сталіцы БССР — горада Менска, з'езд советаў даручае ўраду, гарадскім советам, райвыканкомам і ў далейшым развіваць комунальна-жыллёвае будаўніцтва і з яшчэ большай настойлівасцю весці барацьбу за культуру, за санітарыю ў гарадах, у дамах, у кватэрах, у вёсках, у калгасе, за лепшую пастаноўку аховы здароўя, за павышэнне добрабыту гарадоў, за захаванне і гаспадарскі догляд жыллёвага і комунальнага фонда, рашуча знішчаючы процісанітарныя, некультурныя, дробнабуржуазныя адносіны да захавання і ўтрымання комунальнага і жыллёвага фонда.

З'езд даручае ўсім горсоветам і РВК весці рашучую барацьбу з бясплановай забудоўляй гарадоў.

... весцы (калгасныя клубы, кіно, радыё, бібліятэкі і т. д.).

15. Выкананне задач соцыялістычнага будаўніцтва не можа быць ажыццёўлена без рашучай і безадкладнай перабудовы работы советаў і ўсяго совецка-гаспадарчага апарата на падставе рашэнняў ЦВК і СНК СССР і пастаноў XVII з'езда ВКП(б).

Адзначаючы работу, прароблёную ўрадам БССР па перабудове работы совецка-гаспадарчага апарата, з'езд советаў абавязвае ўсіх кіраўнікоў совецкіх і гаспадарчых устаноў, усе горсоветы і РВК у бліжэйшы час скончыць поўную рэарганізацыю кіраўніцтва у адпаведнасці з рашэннямі XVII з'езда партыі і ўрада Саюза, яшчэ больш узмацніць аператыўнасць, канкрэтнасць і праверку выканання ва ўсіх галінах работы, яшчэ больш узмацніць персанальную адказнасць кожнага работніка за даручаную яму работу, патрабуючы ад кожнага супрацоўніка захоўваць найстражэйшую совецкую дысцыпліну, працаваць аператыўна і сапраўды весці барацьбу з элементамі бюракратызма.

З'езд даручае ўраду БССР і далей прадаўжаць практыку перакідкі спецыялістаў з цэнтральных апаратаў непасрэдна на вытворчасць.

Перавыбары советаў паказалі высокую палітычную актыўнасць і свядомасць найшырэйшых працоўных мас.

... кратызма, ажыўленне дзейнасці кулацка-нацыяналістычных элементаў.

Наследнікі Ластоўскіх, Лёсікаў і К° разгромлены ў свой час рабочым класам БССР, пралезшыя ў нашы навукова-асветныя і совецкія ўстановы (Акадэмія Навук, НКАсветы і інш.), аднавілі контррэволюцыйную дзейнасць кулацкага нацыяналізма, дзейнасць, якая накіроўвалася на адрыў БССР ад Совецкага Саюза.

Астаткі недабітых шкодніцкіх элементаў, якія асталіся ў асобных звеннях дзяржаўнага апарата (НКЗемляробства, органы НКЛеса), сваёй падрыўной контррэволюцыйнай дзейнасцю імкнуліся сарваць пераможны рух соцыялізма.

Рабочы клас і працоўныя БССР, пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і ўрада БССР разграмілі гэтыя контррэволюцыйныя нацыяналістычныя групоўкі і ўшчэнт разбілі шкодніцкія арганізацыі.

Рабочыя, калгаснікі і ўсе працоўныя БССР не раз даказвалі і даказваюць, што Совецкая Беларусь з'яўляецца неадлучнай і неадрыўнай часткай Совецкага Саюза і заяўляюць, што ўсякія спробы парушыць гэта адзінства і надалей будуць сустракаць самы рашучы адпор і поўны разгром, з чыйго-б боку гэтыя спробы ні праяўляліся.

Выкананне задач, якія стаяць перад намі на наступны час, немагчыма без узмацнення рэволюцыйнай пільнасці для таго, каб канчаткова разграміць і ліквідаваць падонкі адміраючых класаў, ахвосце зіноўеўска - трацкісцкай контррэволюцыйнай групы — гэтых агентаў міжнароднага фашызма. Настойліва і рашуча трэба прадаўжаць барацьбу з буржуазным беларускім нацыяналізмам, вялікарускім шавінізмам і шавінізмам іншых нацыянальнасцей. Трэба ўшчэнт разбіць усе спробы ворагаў — пасобнікаў імперыялізма — парушыць саюз працоўных народаў.

Рабочы клас, калгаснікі і ўсе працоўныя БССР памятаюць, што яны будуюць соцыялізм на мяжы з капіталістычным светам.

З'езд з задаваленнем адзначае значную работу, прароблёную ўрадам БССР па ўзмацненню абараназдольнасці і боездольнасці Чырвонай арміі і падкрэслівае неабходнасць далейшай барацьбы за ўзмацненне абараназдольнасці краіны Советаў і заяўляе, што ўся Совецкая Беларусь, як фарпост Совецкага Саюза, будзе і далей моцна стаяць на варце совецкіх межаў і абараняць іх ад сусветнага імперыялізма.

За яшчэ большую згуртаванасць усіх народаў СССР вакол партыі Леніна-Сталіна!

За сталёвае адзінства Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік!

Пад сцягам Леніна-Сталіна БССР, як неадлучная частка вялікага Совецкага Саюза, пойдзе ўперад да новых перамог, да пабудовы бясклясавага соцыялістычнага грамадства.

Старшыня XI усебеларускага з'езда советаў А. ЧАРВЯКОЎ.

Сакратар XI усебеларускага з'езда советаў М. ЛЯЎКОЎ.

БОЛЬШ ЧУЛА РЭАГАВАЦЬ НА СКАРГІ І ЗАПРОСЫ ПРАЦОЎНЫХ

З прамовы нам. упаўнаважанага КСК пры СНК СССР па БССР тав. М. М. КАМЕНЕВА

З'езд заслухаў даволі грунтоўны, вялікі з глыбокім аналізам даклад старшыні СНК БССР тав. Галадзеда. Мы бачым, якія аграмаднейшыя дасягненні ў справе ажыццяўлення соцыялістычнага будаўніцтва мае як БССР у прыватнасці, так і ўся наша Совецкая краіна. Мы тут таксама заслухалі выступленне тав. Убаравіча, які зусім правільна ўказаў, што аграмаднейшыя дасягненні, якія мы маем у нашай краіне, у Беларусі ў прыватнасці, мы маглі-б мець яшчэ большымі, калі-б больш звярнулі ўвагі на ініцыятыву працоўных мас, якая праяўляецца ў справе рацыяналізацыі, у справе вынаходства, шляхам іх своечасовай рэалізацыі.

Трэба сказаць, што, на жаль, мы маем цэлы рад фактаў, сігналізуючых аб тым, што ў радзе пытанняў на ініцыятыву працоўных як у сельскай гаспадарцы, так і ў нашай прамысловасці нясвоечасова рэагуюць нашы советы, асабліва райвыканкомы.

Павінен сказаць, што своечасовая пастаноўка пытання ў справе ажыццяўлення праверкі і кантролю, у справе ўцягвання найшырэйшых мас рабочых і сялян з секцый горсоветаў, «лёгкай кавалерыі» дала магчымасць ускрыць рад недахопаў, якія потым далі магчымасць, з аднаго боку, іх знішчыць, а з другога — павысіць якасць нашай работы.

Пад кіраўніцтвам упаўнаважанага Камісіі совецкага кантроля па Беларускай рэспублікі тав. Іванова пры прымяненні і практычным ажыццяўленні ўказанняў таварыша Сталіна аб праверцы выканання мы мелі магчымасць своечасова паставіць пытанне аб фактах нясвоечасовай падрыхтоўкі жывёлы да зімоўкі. Сігналы, якія былі з месц, далі магчымасць знішчыць цэлы рад недахопаў, прыйсці да зімоўкі з меншымі недахопамі і памылкамі і захаваць тую жывёлу, якая з'яўляецца асновай для аднаўлення жывёлы ў Беларусі.

Дзякуючы своечасовым сігналам і своечасоваму рэагаванню на гэтыя сігналы мы мелі магчымасць знішчыць цэлы рад фактаў, тармозячых паляпшэнне пастаноўкі медыцынскага абслугоўвання працоўных мас Беларускай рэспублікі.

Я хачу адзначыць такі факт, які заслугоўвае асаблівай увагі, калі ў выніку недастатковай ініцыятывы дробны факт ператвараецца ў вялікі. Возьмем к прыкладу горацкую больніцу. На працягу раду год у гэтай больніцы не рабілі пабелкі, у той час, як там ёсць вялікія ўкладанні ў справу аховы здароўя, але не знайшлі невялікай сумы грошай на працягу пяці год, якія патрэбны на пабелку гэтай больніцы.

Пра што гэта гаворыць? Пра тое, што мы недастаткова ініцыятыўна праводзім тыя мерапрыемствы, якія з'яўляюцца для нас абавязковымі.

Трэба сказаць, што некаторыя раённыя выканаўчыя камітэты не зусім уважліва адносяцца да пытання

рэагавання на скаргі і запросы працоўных мас.

Працоўныя, не знаходзячы адказу на свае скаргі ў паасобных выканкомах, вымушаны звярачацца ў вышэйшыя інстанцыі, як ЦВК Саюза і асабліва многа скаргаў паступае да таварыша Сталіна.

Я прывяду адну скаргу, якая заслугоўвае вашай увагі, накіраваную на імя тав. Сталіна. У прыватнасці я прывяду маленькую вытрымку з аграмаднага пісьма, якое было напісана ў свой час адным з рабкораў тав. Кавалёвым. Вось што напісана:

«Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч. Звараачаюся да вас з душэўнай пралетарскай просьбай — дапамажыце мне ў маёй рабоце і дайце мне напрамак, як у далейшым працаваць. Я, Кавалёў Фёдар, дэмабілізаваны чырвонаармеец, калгаснік, уступіў у калгас у 1931 г. перад уходам у РСЧА. Ушоў я ў РСЧА восенню 1931 г., адслужыў я два гады, вярнуўся ў калгас 13 кастрычніка ў БССР, Шклоўскі раён, Слов'інскі сельсовет, дзе я пачаў працаваць радавым калгаснікам, і бачачы многа недахопаў пачаў сігналізаваць перад сельсоветам і раённым друкам што ў даным калгасе вялікае шкодніцтва і раскраданне калгаснай маемасці, дзе вясной сеялі ў адназор» і т. д. і т. д.

На гэту скаргу на месцы не рэагавалі і больш таго, Кавалёва збіраліся нават забіць (былі такія спробы, але, праўда, яны закончыліся толькі нанясеннем яму лёгкіх пабояў). Тады тав. Кавалёў рашыў звярнуцца непасрэдна да таварыша Сталіна.

Заява тав. Кавалёва поўнасцю пацвердзілася і зараз усе вінаватыя асобы аддаюцца пад суд. На сігналізацыю тав. Кавалева, чалавека, прышоўшага з Чырвонай арміі, аддаўшага ўсе сілы на справу соцыялістычнага будаўніцтва, на перабудову сельскай гаспадаркі, доўгі час ніхто не жадаў звярнуць увагі.

Гэта даказвае, што на месцах недастаткова рэагуюць на скаргі, заслугоўваючыя асаблівай увагі.

І з ЦВК Саюза мы маем цэлы рад скарг.

Гэтыя скаргі паказваюць, што апараты асобных райвыканкомаў працуюць невыразна і што асобныя работнікі яшчэ не ўсвядомілі, што патрабуецца ад іх у справе барацьбы з бюракратызмам і ў справе своечасовага рэагавання на тыя ці іншыя скаргі і запросы, якія выходзяць як ад вышэйшых інстанцый, так і непасрэдна ад скаргнікаў.

Тав. Сталін своечасова ўказваў на тое аграмаднае значэнне, якое мае бюро скаргаў.

Тав. Сталін гаварыў: «Работа бюро скаргаў мае аграмаднае значэнне ў справе барацьбы за знішчэнне недахопаў нашага партыйна-совецкага, гаспадарча-профсаюзнага і комсамольскага апаратаў, у справе паляпшэння апаратаў нашага кіраўніцтва».

Дэлегаты з'езда, асабліва непасрэдныя работнікі апаратаў, прымуць пад увагу тое, як трэба зараз перабудаваць сваю работу ў справе праверкі, кантролю і рэагавання на скаргі працоўных. Гэта дасць, бясспрэчна, вялікую карысць у справе паляпшэння совецкіх, гаспадарчых, каапераціўных апаратаў.

Асабліва я звярачаю ўвагу на прыцягненне працоўных да работы па праверцы і кантролю. Асаблівая ўвага павінна быць звернута на прыцягненне гэтага актыва праз секцыі горсоветаў і сельсоветаў.

XI УСЕБЕЛАРУСКІ З'ЕЗД СОВЕТАЎ

АБ РАБОЦЕ І ЗАДАЧАХ АХОВЫ ЗДАРОЎЯ У БССР

З даклада народнага камісара аховы здароўя т. І. З. СУРТЫ

Наша краіна, атрымаўшы рашаючыя перамогі ў галіне індустрыялізацыі і калектывізацыі, стварыла магутную базу для карэннага паляпшэння ўмоў працы і быту, умацавання фізічнага здароўя мас, для стварэння новага пакалення фізічна і духоўна развітых людзей, для якіх праца з'яўляецца жыццёвай патрэбай. Мы дабіліся ў галіне аховы здароўя працоўных велізарных поспехаў, хоць тэмпы развіцця ўсёй справы аховы здароўя значна адстаюць ад гаспадарчага і культурнага росту краіны.

Я хачу прывесці некалькі лічбаў, якія характарызуюць рост увагі ўсёй краіны да пытання аховы здароўя.

У перыяд першай пяцігодкі бюджэт аховы здароўя ў БССР значна ўзрос. Даволі сказаць, што калі да рэвалюцыі на аднаго гарадскога жыхара па бюджэту прыходзілася на медыцынскае абслугоўванне ў сярэднім толькі 46 кап., то мы ў БССР у 1929 г. ужо трапілі на аднаго чалавека 20 руб., а ў 1934 г. 58 руб.

Калі да рэвалюцыі на тэрыторыі сучаснай БССР на медыцынскае абслугоўванне аднаго жыхара царскай дзяржавай трацілася агулам у сярэднім **8 кап.**, то мы трацім **12,5 рубля.** Наш бюджэт вызначаецца не толькі вялікім ростам дзяржаўных асігнаванняў на ахову здароўя, але таксама і ростам асігнаванняў на гэту мэту па лініі прафесіянальных саюзаў і сродкаў самога насельніцтва.

Шмат сродкаў асігноўваецца на новае будаўніцтва. У мінулым годзе ў капітальнае больнічнае будаўніцтва па дзяржаўнаму бюджэту было ўкладзена 5.089 тыс. руб. Прыблізна такая-ж сума асігнавана на 1935 г. За апошнія гады ў нас пабудавана 17 новых больніц, 19 ясляў, 4 амбулаторыі, 10 заразных карпусоў, 7 амбулаторый сельскага тыпу. Такім чынам мы за гэтыя гады па сутнасці пабудавалі новую базу больнічнага парадку.

...ж мы павінны адзначыць надзвычай марудныя тэмпы новага больнічнага будаўніцтва. Узяць такія раёны, як Буда-Кашалёўскі, Стара-Дарожскі, Лельчыцкі, Тураўскі, Лепельскі, Слуцкі, дзе больніцы будуюцца вось ужо некалькі год. Характэрна, што калі рабочая грамадскасць паставіла перад **Буда-Кашалёўскім** райвыканкомам пытанне аб упарадкаванні становішча ў раённай амбулаторыі, старшыня райвыканкома **Буцько** заявіў: «Я не хворы і рабіць гэтага не буду».

Адным з буйнейшых і адказнейшых участкаў нашага будаўніцтва з'яўляецца **санітарная справа.** У дарэвалюцыйныя часы ў Беларусі ўсяго было 5 санітарных дактароў, якія выконвалі толькі знешнюю паліцэйскую службу. У часе X з'езда сове...

...аб неабходнасці сістэматычнай барацьбы з эпідэмічнымі захворваннямі. І тут важнейшую ролю павінны адыгрываць нашы санітарныя арганізацыі, якія не падрыхтаваны да гэтай справы. Тут пытанне ўпіраецца не толькі ў адсутнасць кадраў. У нас не хапае патрэбнай колькасці лазняў, пральняў, дрэнна пастаўлена справа водаснабжэння. Праўда, у мінулым годзе ў нас пабудавана каля 100 калгасных і 33 соўгасных лазняў, але гэта колькасць вельмі мізэрная.

Усё яшчэ дрэнна ў нас санітарнае становішча гарадоў. Калі мы крыху зрабілі для прывядзення ў парадак вуліц гарадоў, то зусім не здавальняюча абстаіць справа з ачысткай гарадоў ад нечыстот. Нават па Менску план ачысткі горада выкананы толькі на 40 проц.

Мы павінны ў бліжэйшыя часы значна павялічыць колькасць і матэрыяльную базу нашых санітарных арганізацый. Мы маем зараз толькі 12 санітарных станцый. На працягу бліжэйшых гадоў мы павінны мець у кожным раёне не толькі санітарную інспектуру, але і санітарную станцыю з тым, каб на буйнейшых прадпрыемствах былі не толькі грамадскія, але і дзяржаўныя інспектары. На працягу 1934 года ўсяго толькі 3-4 санітарныя станцыі атрымалі санітарныя машыны. Ясна, што гэта ні ў якай меры не можа нас задаволіць

За апошнія гады мы маем выключны рост нашых лекавых устаноў. У спадчыну ад старога мінулага мы атрымалі ў больніцах 2.900 ложкаў. Зараз мы маем 9.337 ложкаў і запланавалі на 1935 год 11.420 ложкаў. Гэта колькасць можа забяспечыць асноўны кантынгент адчуваючых патрэбу ў лекавай дапамозе. Праз больніцы 32 гарадоў нашай рэспублікі ў 1928 годзе было прапушчана 100 тысяч працоўных, у 1933 г. — 173 тыс. працоўных. Гэта значыць, што нашы больніцы ў асноўным задавальваюць тых працоўных, якія да іх звяртаюцца.

Але і тут мы маем немалую колькасць адмоўнага парадку з'яў. Гэта ў першую чаргу нізкая якасць лекавай работы, нячулыя, бюракратычныя адносіны да хворых, антысанітарнае становішча, якое мы наглядаем у радзе нашых лекавых устаноў. Рэйд «лёгкай кавалерыі», які быў праведзен комсамолам напярэдадні XI з'езда советаў, з надзвычайнай выразнасцю паказаў, што ў гэтай справе ў нашых больніцах не ўсё ў парадку. І тут перад намі безліч работы. Праўда, мы маем рад больніц, якія паказваюць надзвычай высокія ўзоры работы. Я маю на ўвазе клінічны гарадок, высокакваліфікаваную дапамогу якога мы можам у пэўнай меры параўнаць з лепшымі лекавымі ўстановамі нашага Совецкага Саюза. Але гэтых фактаў дадатняга парадку ў нас яшчэ вельмі мала.

...тыя гады **амбулаторная дапамога.** У 1934 годзе нашы амбулаторыі наведала звыш 4 млн. працоўных. Але і тут нямала недахопаў: чаргі, недастатковая кваліфікаваная дапамога, нізкая якасць работы персанала.

Да лекавых устаноў, якія працуюць у гарадах, адносяцца таксама 10 станцый **хуткай дапамогі,** арганізаваныя ў апошнія гады. Аднак, толькі 5 з іх і то ў самай малой меры забяспечаны аўтамашынамі.

Выконваючы дырэктыву Цэнтральнага Камітэта ў галіне паляпшэння абслугоўвання працоўных горада, мы павялічылі колькасць **пунктаў аховы здароўя** з 37 у 1929 годзе да 185 у 1933 г.; прычым цэлы рад пунктаў арганізаваны непасрэдна на прадпрыемствах. Аднак, гэтыя пункты да апошняга часу з'яўляліся толькі прафілактычнымі ўстановамі. Нават маючы досыць кваліфікаваныя медыцынскія кадры, яны тым не менш не займаліся непасрэдна лекавай справай. Нам прышлося ў 1934 г. перабудаваць іх работу так, каб яны аказвалі не толькі элементарную медыцынскую дапамогу, але і некаторую спецыялізаваную, як зубаўрачэбную, фізікатэрапеўтычную.

Горш справа з вясковымі пунктамі аховы здароўя і ўрачэбнымі сельскімі ўчасткамі. У сярэднім раёны ўкамплектаваны толькі на 45-50 проц. патрэбнай колькасцю медыцынскіх кадраў. Што датычыць урачэбных сельскіх участкаў, то тут дактароў зусім мала. У значнай меры гэта тлумачыцца тым, што раённыя аддзелы аховы здароўя і райвыканкомы ў радзе выпадкаў...

2-3 проц. рожаніц. Зараз у БССР радзільнай дапамогай мы ахапілі 100 проц. жаночага насельніцтва гарадоў і 20-25 проц. вёсак. Наша бліжэйшая задача — пашырыць сетку радзільных дамоў да такіх межаў, каб к канцу 1937 года **мець у кожным сельсовеце акушэрскі пункт.** Апрача ахопу радзільнай дапамогай мы павінны максімальна пашырыць **кансультацыйную сетку,** каб і маці і дзіця ў горадзе на 100 проц. абслугоўваліся гэтымі кансультацыямі.

У галіне барацьбы з так званымі **соцыяльнымі** хваробамі мы галоўную ўвагу звярталі на туберкулёз, трахому і сіфіліс. У дарэвалюцыйныя гады адбываўся выключна высокі рост гэтых захворванняў з якімі амаль што ніякай барацьбы не вялося. Зараз мы маем у БССР 16 туберкулёзных дыспансераў, 2 туберкулёзныя санаторыі. Мы маем даволі салідны туберкулёзны інстытут, у якасці навуковай базы па гэтай справе.

У выніку рэзкага паляпшэння матэрыяльнага становішча працоўных і праведзенай намі барацьбы з гэтымі хваробамі мы маем зніжэнне ў два разы туберкулёза сярод дзяцей і падросткаў. У дарэвалюцыйныя часы смяротнасць ад туберкулёза давала 45 на 10 тыс. хворых, зараз мы гэту лічбу знізілі да 10. Аднак, і тут перад намі яшчэ шмат работы.

Вялікая работа праведзена намі ў галіне барацьбы з трахомай. Да вайны 80 проц. насельніцтва хварэла на трахому. Адзін габінет прыходзіўся на 1,5 млн. жыхароў. І ясна, што ніякага лячэння трахомы тут быць не магло. Вось чаму галоўнай задачай было ў нас разгортванне трахоматозных і вочных ложкаў. Значна пашырылася колькасць вочных габінетаў, павялічылася падрыхтоўка кадраў. У выніку мы зараз колькасць затрахомленага насельніцтва знізілі да 42 проц. Далейшая задача перад намі ў гэтай галіне — на працягу паўтара-двух год знізіць гэту колькасць да нуля.

Трэцім буйнейшым захворваннем з'яўляюцца так званыя венерычна-скурныя захворванні. Выключную спадчыну атрымалі мы ў гэтай справе ад старога мінулага. Нам прышлося справу барацьбы з сіфілісам паставіць як адну з важнейшых лекавых спраў. Мы маем зараз у БССР 70 дактароў-венеролагаў. Мы маем 12 венералагічных дыспансераў, 10 пунктаў, інстытут, дзесяткі венерычна-наскурных габінетаў, 8 прафілакторыяў, 15 дыягнастычных габінетаў. І тут мы дабіліся зніжэння колькасці венерычных...

...вінкі, Чарніцы, санаторыю ў Астрашыцкім Гарадку, атрымліваем таксама дапамогу ад Саюза пуцёўкамі на курорты саюзнага значэння. Аднак, гэтай справе мы не аддавалі належнай увагі. Мы маем такі клімат, які дазваляе нам разгарнуць курортную справу непасрэдна ў нашай рэспубліцы. Мы маем такія мінеральныя крыніцы, як напрыклад, бабруйская, якая па свайму хімічнаму складу блізка падыходзіць да старэйшых у Саюзе крыніц, як Старая Руса. У бліжэйшыя дні будзе скончана водалячэбніца ў Бабруйску, такім чынам мы будзем мець лячэнне мінеральнымі водамі.

Мы маем багацці ў галіне гразелячэння ў выглядзе торфу і сапрапелаў. За апошні год мы правялі доследы тарфяных і гразевых масіваў, якія ўказваюць на высокую якасць гэтай гразі для лячэння.

Па лініі **аховы маці і дзіцяці,** па лініі ясельных устаноў мы маем як ні па адной з галін нашай работы выключна бурны рост. У 1929 годзе мы мелі толькі 28 пастаянных дзіцячых устаноў. Зараз мы маем 1933 установы на 29.800 дзяцей. Калі да гэтага дадаць надзвычайны вялікі рост па лініі так званай сезоннай сеткі, то мы ахапляем яслямі каля 130 тысяч дзяцей нашай рэспублікі. Тут задача заключаецца ў тым, каб да канца другой пяцігодкі ахапіць усё дзіцячае насельніцтва пастаяннымі працуючымі яслямі.

На XVII з'ездзе партыі таварыш **СТАЛІН** завастрыў нашу ўвагу на пытанні **падрыхтоўкі медыцынскіх кадраў.** У дарэвалюцыйныя часы мы мелі ў Беларусі толькі 400 дактароў, адну фельчарскую школу і адну прыватную зубаўрачэбную школу. Мы ў гэтай справе значна пашлі ўперад. Мы маем буйнейшыя поспехі ў справе павелічэння працуючых медыцынскіх кадраў, а таксама і росту ўстаноў, рыхтуючых медыцынскія кадры. Мы маем 1900 дактароў, 400 зубных урачоў, 4.000 сярэдне-медыцынскага персанала. Аднак, паглядзеўшы, колькі па штатах у нас павінна было быць дактароў і колькі мы маем, тады перад намі з усёй рэзкасцю ўзнікае пытанне далейшага павелічэння і паляпшэння справы падрыхтоўкі медыцынскіх кадраў. Да канца 2-й пяцігодкі мы атрымаем дадаткова 3.000 дактароў за кошт павелічэння прыёму ў Менскі медыцынскі інстытут.

Мы маем значны рост рознага роду курсаў і школ па падрыхтоўцы медыцынскіх кадраў па лініі Чырвонага крыжу. Створана звяно самалётаў, якое аказвае нам вялікую дапамогу. Аднак, органы Чырвонага крыжу яшчэ працуюць слаба, асабліва ў справе разгортвання масавай работы, барацьбы за санітарыю і інш.

Найбольшым недахопам у нашай рабоце з'яўляецца дрэнная апера...

УЗДЫМ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ—НАША АГУЛЬНАЯ ВЕЛІЗАРНАЯ СПРАВА

З прамовы загадчыка сельскагаспадарчым аддзелам ЦК КП(б)Б тав. КАРТУКОВА

Мы былі-б дрэннымі гаспадарамі і дрэннымі кіраўнікамі, калі-б гаворачы аб развіцці жывёлагадоўлі, звярталі ўвагу толькі на колькасныя паказальнікі, супакойваліся на дасягнутым. Гэта таварышы, далёка недастаткова.

Мы павінны не ў меншай меры цікавіцца пытаннем **якаснага** складу стада, яго пароднасці, цікавіцца тым, як пастаўлен дагляд жывёлы. А якраз у гэтых галінах работы справа абстаіць яшчэ дрэнна.

Возьмем Менскі малпромтрэст. Стада трэста вырасла за апошні год і да 5.000 кароў мае Менскі малпромтрэст. Калі-ж мы азнаёмімся з удоем, дык атрымаецца горшы малюнак. Па тры літры малака прыпадае ў дзень на карову. Зусім малая, мізэрная лічба. Прычыны гэтаму трэба шукаць у доглядзе за жывёлай. Аб гэтым гаворыць і той факт, што непародная карова ў адным соўгасе дае 900 літраў, а ў другім 2.000 літраў. Значыць, справа тут залежыць ад догляду за самой каровай.

Возьмем другі паказальнік: здачу мяса Менскім свінаводтрэстам. Тав. Смірноў гаварыў тут, што трэст здаў поўнасцю мяса, на 100 проц. Здана 21.721 цэнт. мяса. Гэта добра. А вось падыйдзем да гэтага пытання з другога боку. Пры нармальнай вазе жывёлы трэст павінен быў здаць 17 тысяч галоў, а сапраўды здана 32.545 галоў.

Чаму гэта так? Таму, што свінні нізкай упітанасці. Тут зноў гутарка ідзе аб дрэнных якасных паказальніках, аб дрэнным доглядзе жывёлы.

Зараз пазнаёмімся з пародзістасцю нашай жывёлы. І тут справа зусім дрэнная. У нас ёсць толькі 48 тысяч галоў пародзістай буйнай рагатай жывёлы, 14 тысяч пародзістых свіней і 3.000 авечак. Мала, вельмі мала. А калі ўзяць пародзістых вытворнікаў, дык акажацца, што вытворнікаў па буйнай рагатай жывёле ёсць толькі 8 тысяч.

Пры такой колькасці пародзістых вытворнікаў цяжка палепшыць наша стада. А з простай жывёлай далёка не ўедзеш.

Вы ведаеце, што пад кіраўніцтвам партыі рабочы клас і калгасныя масы вырашылі зерневое пытанне. Дзякуючы багаццю хлеба, мы атрымалі магчымасць адмяніць картач...

А як нашы «садоўнікі» з трэстаў, РВК, райза, з калгасаў, соўгасаў адносяцца да спецыялістаў сельскай гаспадаркі? Хіба так, як садоўнік да аблюбаванага дрэва? Не, далёка не так.

Вось што пішуць аб становішчы спецыялістаў у **Хойніцкім раёне.** «Большасць спецыялістаў без кватэр і жывуць дзе папала. Аграном —нядрэнны спецыяліст, якога мабілізаваў Наркамзем у 1933 г., і па гэты дзень не мае кватэры і спіць на галах сваёй неабсталяванай лабараторыі.

Бяру другі раён **Чавускі.** Прывяду выцінкі з пісьма. «Аграгабінета, бібліятэкі з спецыяльнай літаратурай у раёне няма. Куплены для спецыялістаў дом раённыя арганізацыі забралі і арганізавалі там, здаецца, сталовую».

СНК БССР вынес нядаўна добрую пастанову наконт спецыялістаў. Трэба дакладна праверыць ажыццяўленне гэтай пастановы. Да гэтага часу яшчэ ў радзе месц існуюць няправільныя адносіны да спецыялістаў, да іх падыходзяць агульна, а калі што здарылася—беспадстаўна абвінавачваюць у шкодніцтве і т. д.

Гэта няправільныя, шкодныя адносіны. Трэба ўмець адрозніваць шкодніка ад таго чалавека, які галавой уходзіць у даручаную яму справу цаніць такіх людзей, дапамагаць ім, а не трымаць у баку.

Азнаёмімся з тымі ўстановамі, якія рыхтуюць спецыялістаў—сельгасінстытутамі, ветэрынарнымі, заатэхнічнымі інстытутамі, тэхнікумамі. Як там абстаіць справа? Дрэнна, вельмі дрэнна. Не так даўно з горацкага Сельска-гаспадарчага інстытута выпускалі спецыялістаў, якія ведалі капыты, а не ведалі самой каровы. І зараз там становішча мала палепшылася. Нядаўна мы зноў прымушаны былі зняць кіраўніцтва інстытута і нават выключыць некаторых кіраўнікоў з партыі. Мы, Наркамзем, і той аддзел, у якім працую, вінаваты ў тым, што своечасова не заглядвалі туды, не паставілі як след справу.

Возьмем школы масавых кадраў, напрыклад, калгасныя школы. Мы абследвалі рад калгасных школ па Слуцкаму, Пухавіцкаму, Горацкаму, часткова па Бабруйскаму раёнах. Што там робіцца? У Пухавіцкім ра...

…цыйных пунктаў, 32 санітарных дактароў. К XI з'езду советаў санітарная арганізацыя БССР мае 12 міжраённых станцый, 2 буйнейшыя даследчыя ўстановы, 93 дэзінфекцыйныя пункты, 75 рабочных пунктаў, 19 санітарных пунктаў і 60 санітарных дактароў.

Аднак, гэтыя дасягненні нас сёння не могуць задаволіць. Нашы санітарныя ўстановы павінны мець у сваім штаце 152 санітарных дактароў, а маем усяго толькі 60. Разрыў велізарны.

Эпідэміі мінулых гадоў, асабліва дызентэрыі, рэзка папярэдзілі нас

Трэба прама сказаць, што лекавае ўпраўленне Народнага камісарыята аховы здароўя не перабудавалася адпаведным чынам, не кіравала аператыўна гэтай справай, так, як ад нас патрабуюць высокія тэмпы росту ўсёй народнай гаспадаркі. Цэнтральнаму Камітэту партыі і нашаму ўраду прышлося прымяніць адміністрацыйныя і партыйныя спагнанні да раду асоб, якія не хацелі перабудавацца, якія па-бюракратычнаму адносіліся да важнейшай справы — да паляпшэння справы аховы здароўя.

Выключна шпарка ўзрасла за гэ-

дыцынскія кадры. Нямала ўплывае на гэта нізкая аплачваемасць работнікаў медыцыны. Зараз партыя і ўрад пераглядаюць гэта становішча ў сэнсе павелічэння аплаты медыцынскіх работнікаў. **Мы ўжо ў бліжэйшыя дні зможам рэзка павялічыць зарплатную плату сельскага доктара,** які працуе на ўчастку, і стварыць для яго такія матэрыяльныя ўмовы, якія-б значна ўзнялі яго зацікаўленасць да работы на вёсцы.

Значна лепш абстаіць справа ў нас з **радзільнай дапамогай.** У дарэвалюцыйныя гады ў нас радзільныя дамы абслугоўвалі не больш

чалавек у дарэвалюцыйныя гады да 3,6 у 1934 г.

Колькасць так званых грыбковых захворванняў — каростай, паршой і інш. — знізілася за апошнія гады на адну трэцюю частку. Аднак, мы павінны сказаць, што агульная колькасць гэтых захворванняў настолькі вялікая, што і тут перад намі яшчэ вялікае поле работы.

Буйнейшай задачай у галіне дапамогі і лячэння нервовых хвароб з'яўляецца задача развіцця санітарна-курортнай справы, якая за апошні перыяд значна пашырылася. Мы маем вялікія санаторыі, як На-

прытупленне класавай пільнасці ў нашых арганізацыях, што дазволіла рознага роду контррэвалюцыйным і трацкісцкім элементам пралазіць у медыцынскія навучальныя і лекавыя ўстановы. Перад тварам XI усебеларускага з'езда советаў мы абавязваемся пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, пад кіраўніцтвам таварыша Гікала па-ўдарнаму, па-бальшэвіцку перабудаваць работу ўсіх нашых органаў так, каб яны ў максімальнай меры адпавядалі тым задачам і запатрабаванням, якія ставяць партыяй, рабочым класам і нашым урадам перад органамі аховы здароўя. **(Апладысменты).**

свабодны гандаль хлебам.

А да чаго зводзіцца задача ў галіне жывёлагадоўлі? Задача заключаецца ў тым, каб **у нашай краіне было многа мяса, масла, малака, каб з года ў год павялічваўся выхад мяса-малочнай прадукцыі.**

І вось абавязак кожнага калгаса, кожнага калгасніка змагацца за якасць, за адбор лепшай жывёлы, за мэтызгоднасць яе і т. д., біцца за атрыманне ад гэтай жывёлы максімума прадукцыі, за большы выхад мяса, малака і масла.

Калі мы гаворым аб развіцці жывёлагадоўлі, то ўзнікае пытанне аб людзях, аб тых, хто павінен за гэта змагацца, аб тых, хто павінен праводзіць у жыццё дырэктывы партыі. Партыя вучэннямі нашага правадыра таварыша Сталіна не раз указвала на тое, што людзі рашаюць усё. Таму вялікае значэнне мае падбор людзей, працуючых на калгасных фермах, заклікаш ых узняць нашу жывёлагадоўлю на вышэйшую ступень.

Ці на ўсіх фермах у нас людзі сапраўды ведаюць свае абавязкі, адпавядаюць свайму прызначэнню, ведаюць і любяць дарычаную ім справу? Не, далёка не ўсюды. Аб гэтым сведчыць той факт, што на працягу года змянілася 50 проц. работнікаў СКТФ і 38 проц. МТФ.

Значыць, на калгасных фермах мае месца вялікая цякучасць асабістага складу. У чым прычыны гэтага? У радзе месц можна было пачуць гутаркі, што свінагадоўчая ферма—гэта ссылка, туды пасылаюць у пакаранне: вось скажам правініліся людзі ў паляводчай брыгадзе, пасылаюць на свінагадоўчую ферму. А гэтыя гутаркі—плод няўважлівых адносін да фермы, дрэнных абставін работы, з-за якіх людзі сапраўды лічаць, што працаваць на ферме значыць адбываць пакаранне. Адсюль і цякучасць.

У той-жа час у нас на фермах вырастаюць такія людзі, такія ўдарнікі, якія могуць добра працаваць, як тав. **Багданава.** А хіба мала сярод нашых калгаснікаў такіх людзей, як Багданава?

У нас яшчэ не зусім, не ўсюды разумеюць, што ў вырашэнні жывёлагадоўчай праблемы жанчына-калгасніца будзе адыгрываць і адыгрывае агрмаднейшую ролю, што нам трэба гэтай самай жанчыне дапамагчы добра ўзяцца за справу. Мы-ж ведаем, што калі жанчына возьмецца як след за справу, яна чорту галаву скруціць, яна можа і некатораму мужчыне 20 ачкоў уперад даць. Што, таварышы калгаснікі, няправільна я гавару?

(Галасы: «Правільна!» **Апладысменты).**

З'езд і павінен падкрэсліць, што працаваць на ферме гэта ганаровая справа, што людзі, якія працуюць на фермах, павінны ў нас стаць паважнымі людзьмі, бо ў іх руках вялікая справа, даручаная партыяй і ўрадам. А гэта значыць, што мы павінны змяніць абстаноўку на ферме, паставіць работнікаў, працуючых там у іншыя, значна лепшыя ўмовы.

Возьмем другі від нашых кадраў —**спецыялістаў.** Тав. Сталін на сустрэчы з металургамі нядаўна гаварыў аб тым, што трэба берагчы людзей, авалодаўшых тэхнікай, што трэба кожнага здольнага работніка берагчы і вырошчваць, клапатліва і ўважліва вырошчваць, як садоўнік аблюбаванае дрэва.

…аў 195 курсантаў штодзенна не ведаюць, дзе яны будуць займацца: сёння ў адным месцы, а заўтра ў другім. У такім-жа становішчы, звыч у горшым, знаходзяцца школа ў Слуцку.

Вось тут сядзяць старшыні РВК і загадчыкі райза. Ці заглядвалі яны калі небудзь у калгасную школу? Ці заглядвалі туды старшыні калгасаў, паслаўшыя людзей на вучобу? Не. Калі-б яны як след заглядвалі, то ў нас з калгаснымі школамі не было-б таго, што мы зараз маем.

Аб **класавай пільнасці.** Абстаноўка патрабуе, каб мы ўдзесяцярылі сваю класавую пільнасць. Рад нашых калгасаў прымаюць добрыя рэзалюцыі аб узмацненні пільнасці, а потым людзі спакойна кладуцца спаць, і ў гэты-ж час у іх спальваюць фермы. Якая-ж гэта пільнасць? Быць пільнымі значыць так арганізаваць справу, каб кулак не мог нам нашкодзіць, каб кулак не мог нам наносіць той ці іншы ўдар. Мы не можам дапусціць, каб вораг знішчаў, раскрадваў вялікае калгаснае дабро, каб пад носам праўлення кулак мог свабодна арудаваць на ферме.

Бязлітасна змагаючыся з класава-варожымі элементамі, мы павінны са ўсёй сілай ударыць па разгільдзяях, па «шляпах», бестурботных людзях, якія сядзяць у калгасах.

Вось чаму нельга так па-простаму адносіцца да падбору кіруючага складу—старшынь калгасаў, загадчыкаў ферм, брыгадзіраў і т. д., як гэта ў нас часта бывае. Трэба, напрыклад, выбраць старшыню калгаса. Ну, ёсць Фёдар—давай Фёдара, абы на нас не навалілі работу. Ёсць Мішка? Няхай будзе ён. А гэты Мішка—класава чужы чалавек, класавы вораг, жулік. Толькі калі ён ужо нанясе нам шкоду, тады яго выганяюць.

Таму трэба з усёй сур'ёзнасцю падыходзіць да падбору кіраўніцтва нашых калгасаў, асабліва зараз, калі ў радзе месц арганізуюцца новыя калгасы, калі да нас прыходзяць сотні новых калгаснікаў, якіх трэба ўмець арганізаваць, выхоўваць.

Мы маем узоры бліскучай работы на фермах. Трэба паставіць справу так, каб гэтыя ўзоры, добры вопыт ударнай работы пераносілі, каб мы маглі падзяліцца гэтым вопытам, укараняць яго ў нашы новыя фермы, калгасы і т. д.

Мы павінны ў далейшым так наладзіць работу, каб не ад урачыстага выпадку да выпадку ўспамінаць аб Багданавай і ёй падобных, а каб лепшую практыку штодзенна распаўсюджваць, пераносіць у іншыя калгасы, у іншыя фермы і т. д.

Зразумела, мы многа поспехаў маем у жывёлагадоўлі. Гэтага ад нас ніхто не адніме. Гэтага мы дабіліся ў значнай меры дзякуючы палітаддзелам МТС і соўгасаў, якія адыгралі велізарнейшую ролю ў пад'ёме жывёлагадоўлі. Але мы маем і рад недахопаў. Я лічу, што наш з'езд сваёй калектыўнай воляй, сваёй калектыўнай творчасцю дапаможа нам усе нашы недахопы выправіць.

Пад кіраўніцтвам нашай партыі, следуючы мудрым указанням нашага вялікага правадыра таварыша Сталіна, мы вырашым сур'ёзнейшыя і адказнейшыя задачы развіцця жывёлагадоўлі ў нашай краіне.

(Працяжныя апладысменты).

МАГУТНЫ ФАКТАР КУЛЬТУРНАГА РОСТУ КРАІНЫ

З прамовы заг. аддзелам культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б т. Д. Ю. КОНІКА

Становішча аховы здароўя—адзін з важнейшых паказальнікаў культуры краіны. Таму клопаты ўсёй нашай партыі і асабіста тав. Сталіна на данным участку надзвычай вялікія.

Наколькі вялікая ўвага партыі і ўрада да пытанняў аховы здароўя відаць з таго, што ў другой пяцігодцы на далейшае паляпшэнне аховы здароўя адпускаецца 20,5 мільярдаў рублёў замест 5,5 мільярдаў у першай пяцігодцы. Ці трэба пазнаваць, што нідзе ў свеце, акрамя нашай краіны, немагчым падобны размах?

У прыватнасці па БССР бюджэт аховы здароўя складаў у 1927-28 г. 11 мільёнаў, а ў 1934 г. расходавана 65 мільёнаў, у 1935-жа годзе расходуем звыш 93 мільёнаў рублёў. Народжаная Окцябром советская ахова здароўя пачала развівацца ў БССР фактычна на пустым месцы, бо нават ліберальна-буржуазная земская медыцына была ўведзена толькі ў 1911 г., г. зн. праз 50 год пасля ўвядзення яе ў іншых частках былой царскай Расіі.

Калі да рэвалюцыі ў нашых гарадох налічваліся адзінкавыя бальніцы, крайне неарганізаваныя, неабсталяваныя, тыпу земскіх і яўрэйскіх дабрачынных бальніц, дзе абслугоўванне насіла акрэслены нацыянал - шавіністычны характар, то мы зараз прыходзім да з'езда з небывала вырасшай сеткай бальніц у гарадох і вёсках, маючы 193 бальніцы (ў тым ліку ў сельскіх мясцовасцях 122) з ложкавым фондам у 11.783.

Нечувана вырасла амбулаторная дапамога і дапамога на даму. Калі да рэвалюцыі палклінік і амбулаторый для абслугоўвання працоўных зусім не было і медычная дапамога ў гарадах аказвалася прыватна практыкуючымі ўрачамі, паслугамі якіх магла карыстацца толькі заможная частка насельніцтва, а ў вёсках у большасці «медпапамога» аказвалася знахарамі, павітухамі, бабкамі і шаптунамі,—то зараз мы маем 521 амбулаторыю і паліклініку (ў тым ліку ў гарадох 94, у сельскіх мясцовасцях — 427).

Калі да рэвалюцыі здраўпунктаў зусім не існавала, то ў цяперашні час мы маем у гарадах 141 здраўпункт пры прадпрыемствах, 88 здраўпунктаў пры прадпрыемствах сельскіх мясцовасцей і 141 здраўпункт пры соўгасах і МТС.

Устаноў па ахове мацеры і дзіцяці да рэвалюцыі ў БССР не было, а ў цяперашні час мы маем у гарадах 1.252 пастаянных ясляў (38.506 ложкаў) і ў сельскіх мясцовасцях 1.070 пастаянных ясляў з ложкавым фондам у 29.808 і 4.854 сезонных ясляў (132.157 ложкаў).

Рашуча знізілася захворванне ў параўнанні з дарэвалюцыйнымі гадамі. Па сыпному тыфу на 10.000 чал. насельніцтва было захворванняў у 1913 г. 282, а ў 1933 г.—10; шкарлятыне—у 1913 г. 33, у 1933 г. —5; дыфтэрыту—у 1913 г. 32, у 1933 г.—8.

За апошнія гады створан рад новых магутных медыцынскіх устаноў. У прыватнасці пабудаван клінічны гарадок, які па свайму абсталяванню і якасці кваліфікаванай дапамогі з'яўляецца гонарам нашай рэспублікі.

Вырасла навукова-даследчая работа інстытутаў, у той час як да Окцябрскай рэвалюцыі іх зусім не існавала.

На фоне нашага росквіту якімі нікчэмнымі выглядаюць краіны фашысцка-капіталістычнага панавання. Там, у капіталістычных краінах, —усёўзрастаючая фашызацыя дзяржаўнага апарата, паглыбленне эканамічнага крызіса, які суправаджаецца небывалым падзеннем вытворчасці, масавым ростам беспрацоўя і ўсеагульным наступленнем на жыццёвы ўзровень рабочага класа. Адной з характэрных рысаў і яркім доказам усяго гэтага з'яўляюцца даныя аб становішчы прыросту насельніцтва ў капіталістычных краінах.

Па даных эпідэміялагічных зборнікаў секцыі гігіены Лігі нацый, працэс зніжэння нараджаемасці ў капіталістычных краінах увесь час павялічваецца. У 1913 г. у Германіі было 27,5 нараджэнняў на тысячу насельніцтва, у 1932 г. нараджаемасць упала да 15,1 і ў 1933 г.— да 14,7. У Швейцарыі ў 1913 г. было 23,1 нараджэнняў, у 1932 г.—16,7, у 1933 г.—16,4. У Вялікабрытаніі ў 1913 г. было 24,2 нараджэння на тысячу насельніцтва, у 1932 г. — 15,3 і ў 1933 г.—14,4.

Вось што піша венскі прафесар: «У Вене ў 1933 г. труп было зроблена на 10.000 больш, чым дзіцячых калысак». Гэта кашмарная лічба!

Возьмем **Заходнюю Беларусь.** Становішча рабочага класа там жудаснае. Газета «Роботнік» піша, што сяляне даўно не бачылі ў вочы хлеба; аб мясе, солі, газе ніхто і не марыць. Галеча ў вёсцы папражаючая: дзеці ходзяць галодныя і голыя. Нічога дзіўнага, што ў такіх умовах пашыраюцца эпідэмічныя захворванні, як тыфус; кожны дзесяты хворы памірае.

Такія паказальнікі загніваючага капіталізма.

**

Толькі ў СССР створаны ўсе ўмовы для паляпшэння жыцця працоўных як у быту, так і на вытворчасці. Толькі ў нас, у краіне будуючагася соцыялізма у краіне перамог і трыумфу пралетарыята, кіруемага ленінскай комуністычнай партыяй на чале з зодчым соцыялізма вялікім **Сталіным,** вялікі клопаты аб ахове здароўя працоўных.

Далейшая барацьба за ахову здароўя працоўных з'яўляецца адным з важнейшых участкаў на фронце культурнага будаўніцтва.

Ці перабудаваліся нашы органы аховы здароўя так, як гэтага патрабаваў XVII партыйны з'езд? Не, не перабудаваліся. Трэба прама сказаць, што справа аховы здароўя адстае ад агульных тэмпаў будаўніцтва і культурнага развіцця нашай краіны. Органы аховы здароўя не адолелі скарыстаць усе тыя аграмаднейшыя магчымасці якія ў ходзе соцыялістычнага будаўніцтва ствараліся партыяй і ўрадам для барацьбы за здароўе працоўных.

Асабліва адсталым участкам з'яўляецца вёска. Мы па лініі навучэння вёскі медыцынскімі кадрамі надзвычай адстаем.

Рад раённых арганізацый літаральна недаацэньваюць справу аховы здароўя, зусім недастаткова гэтай справай займаюцца. Лепшым прыкладам гэтага з'яўляецца безадказная і частая змена загадчыкаў райаддзелаў аховы здароўя, якія на працягу года змяняюцца па 3-4 разы (Плешчаніцы, Менск, Віцебск, Ушачы, Горкі, Касцюковічы, Дуброўна і інш.).

Важнейшым звяном нашай работы павінна стаць паляпшэнне матэрыяльна-бытавога становішча медыцынскіх работнікаў, асабліва работнікаў сельскай участковай сеткі.

Тут многае могуць і павінны зрабіць раённыя партыйныя і советскія арганізацыі. Чаму рабочы можа мець агарод, кабанчыка і інш., а сельскі ўрач не? Урач не павінен «качаваць», яму трэба даць кватэру, агарод і стварыць усе неабходныя ўмовы для яго работы. І гэтым можна ліквідаваць надзвычайную цякучасць урачэбных кадраў, якая мае месца ў нас яшчэ і ў цяперашні час.

Мы маем масу скарг ад рабочых і калгаснікаў на пастаноўку медыцынскага абслугоўвання.

Справа, вядома, не ў тым, што ў нас не хапае месц у бальніцах, што ў нас не хапае ложкаў, сродкаў і т. д., а справа ў бесталкоўшчыне, у адсутнасці арганізатарскіх навыкаў, у бяздушных адносінах да хворага.

Цікава прывесці некалькі прыкладаў.

У бальніцы мястэчка **Свіслач,** Асіпавіцкага раёна, агіднае санітарнае становішча, недапушчальныя адносіны да хворых. У рэзультаце, па заяве самой загадчыцы райаддзела аховы здароўя, хворыя ўнікаюць гэтай бальніцы, лічачы за лепшае звярачацца за медыцынскай дапамогай у Ліпеньскую амбулаторыю, якая знаходзіцца за 10 кілометраў ад мястэчка Свіслач.

У **Дрысенскай** бальніцы, Горацкага раёна—бруд; у аперацыйнай тэмпература ніжэй нуля, з прычыны чаго дробныя аперацыі робяцца ў габінеце ўрача. Адсутнічае шафа для медыкаментаў, яны ляжаць адкрытымі на стале.

Ёсць факты абураючых, бюракратычных і бяздушных адносін да хворага. У бальніцу імя Калініна ў гор. Віцебску звярнуўся грамадзянін Свірскі з голкай у пазногці пальца рукі. Прачакаўшы дзве гадзіны, Свірскі атрымлівае адказ ад урача Відэмана: «Мне гэтай справай займацца няма калі. Звярніцеся ў амбулаторыю або прыдзіце заўтра».

Па паведамленню газеты «Лесная промышленность», вялікае крутавое падарожжа зрабіў рабочы Пухавіцкага леспрамгаса тав. Конепалаў, але медыцынскай дапамогі ён не атрымаў. У тав. Конепалава забалела нага. Урач накіраваў яго ў бальніцу мястэчка Старыя Дарогі. Адтуль адправілі яго ў Слуцак, а са Слуцка далі пуцёўку ў Бабруйск; бабруйская-ж бальніца адправіла яго ў Гомель.

Было-б зразумела няверна думаць, што дрэнна працуюць усе лекавыя ўстановы. Наадварот: мы налічваем дзесяткі такіх лекавых устаноў, якія па праву могуць называцца ўзорнымі.

Вышэйшым выяўленнем адставання аховы здароўя з'яўляецца адставанне санітарнай і эпідэмічнай справы. Гэтай справе наркамат і райвыканкомы не аддалі дастатковай увагі.

Органы аховы здароўя павінны выступаць з разгорнутымі канкрэтнымі планамі санітарных проціэпідэмічных мерапрыемстваў, прад'яўляць іх гаспадарчым арганізацыям і патрабаваць іх дакладнага выканання.

Наступнае пытанне, неразрыўна звязанае з барацьбой за ахову здароўя працоўных—гэта пытанне аб культуры.

Вы-ж ведаеце, таварышы, для таго, каб папярэдзіць захворванне, **патрэбна элементарная рэч—патрэбна культура.** Пытанні культуры павінны стаць у цэнтры ўвагі ўсёй нашай работы. Нам трэба звярнуць увагу на чыстату ў хатах, нам трэба прадумаць пытанне аб арганізацыі сістэматычнай культурнай работы ў калгасах. Калгасная гаспадарка—наша родная гаспадарка і мы павінны глядзець, каб хата была ўбрана чыста, каб двор быў вybrукаван, каб сарай быў агароджан, каб усе культурныя пачаткі на вёсцы ў быту калгасніка атрымалі свой адбітак, каб зелень была і т. д. Трэба зараз, як ніколі, больш звярнуць увагі на культурную работу сельсоветаў і калгасаў. Гэтыя пытанні стаяць зараз перад намі як асноўныя пытанні, якімі нам трэба займацца штодзенна. **(Апладысменты).**

Двурушнік выкрыт

На мітынгу Медыцынскага інстытута, прысвечаным раскрыццю контррэволюцыйнага маскоўскага зіноўеўскага цэнтра з дакладам выступіў праф. **Сапір.** У сваім дакладзе ён заядлых контррэволюцыянераў Зіноўева і Каменева прадставіў, «як буйных кіраўнікоў нашай партыі».

Гэта наглая контррэволюцыйная вылазка заядлага трацкіста атрымала рашучы адпор з боку партыйцаў і партыйнага камітэта.

Прыціснуты да сцяны трацкіст Сапір на сходзе вымушан быў сам канстатаваць контррэволюцыйную сутнасць падобнага роду заяў. Аднак, двурушнік ужо 23 студзеня — на партыйным сходзе — зноў стаў ізвівацца вужам і даказваць сваю правату. Для гэтага ён узводзіў нечуваны паклёп на Леніна, які выкрыў контррэволюцыйную сутнасць штрэйкбрэхераў, здраднікаў рэвалюцыі Зіноўева і Каменева. Сапір скарыстаў усе гнусныя прыёмы двурушніка, груба фальсіфікуючы Леніна.

Падобнага роду заявы Сапіра не з'яўляюцца выпадковымі. На прыкладзе трацкіста Сапіра ярка вырысоўваецца двурушнік, які на працягу доўгіх год ашукваў партыю і вёў сваю падрыўную трацкісцкую работу.

Сам ён сын урача, б. уладара прыватнай лячэбніцы. З 1913 па 1921 год знаходзіўся ў контррэволюцыйнай партыі, у бундзе.

У 1917 годзе ён ад імя бунда выступае супроць большэвікоў і стаіць за падтрыманне часовага ўрада. Уступіўшы ў партыю большэвікоў у 1921 годзе, ён ужо з 1923 года пападае ў трацкісцкую апазіцыю. Падтрымлівае і галасуе за платформу Троцкага, за што падвяргаецца партыйнаму спагнанню.

У сваіх навуковых работах ён не стаіць на пазіцыях матэрыялістычнай дыялектыкі, а сістэматычна перабягае ад механістаў к меншавіствуючым ідэалістам. У адной з сваіх «навуковых» работ, у аснову метадалогіі якой пакладзен механіцызм, ён робіць грубейшы нахабны выпад супроць генія, правадыра і настаўніка сусветнага пролетарыята В. І. Леніна.

У іншых сваіх работах ён становіцца на пазіцыі меншавіствуючага ідэалізма. І арганізацыйна замацоўвае сувязі з меншавіствуючымі ідэалістамі. Група ўсямерна імкнецца прасунуць яго на работу ў якасці дырэктара інстытута вышэйшай нервовай дзейнасці ў Маскве.

Прыехаўшы ў Менск, сваёй двурушніцкай тактыкай ён заваёўвае давер'е гнілых лібералаў мінулага партыйнага кіраўніцтва Медінстытута і быстра заваёўвае месца члена партыйнага камітэта.

У «Звяздзе» ўжо пісалася, як Сапір вёў небольшэвіцкую лінію ў адносінах да буржуазных вылазак асобных прафесароў.

Зараз асабліва ярка выявіўся твар двурушніка-трацкіста.

Партыйны камітэт Медінстытута выключыў з партыі Сапіра. Але дзе-ж быў партыйны камітэт і кіраўніцтва інстытута, давернўшае зрабіць даклад двурушніку трацкісту? Гэты факт сведчыць аб прытупленні большэвіцкай пільнасці.

Трэба да канца выкрыць двурушнікаў. Падняць рэволюцыйную пільнасць. Выкрываць усякія манеўры класавага ворага і ў корані іх прасякаць. Выкарчаваць да канца класава-варожыя элементы і іх агентуру з інстытута — першы абавязак кожнага комуніста, комсамольца, кожнага совецкага студэнта.

АЛЕКСАНДРАЎ.

Па-большэвіцку выканаем план лесазагатовак і вывазкі

ПІСЬМО ЛЕПШАГА ЛЕСАРУБА І СПЛАЎШЧЫКА БССР СЦЯПАНА ГРЫГОРАВІЧА ТУФАРА

ДА ЎДАРНІКАЎ ЛЕСУ І СПЛАВУ— т. т. МІЦКЕВІЧА (ПЕТРЫКАЎСКІ РАЁН), КЛАВА (СТАРОБІНСКІ РАЁН), ПУГАЧА ХАРЫТОНА (ПОЛАЦКІ РАЁН), БАРАЗНЫ (ТАЛАЧЫНСКІ РАЁН), КУДЗІНА (ЧЭРВЕНСКІ РАЁН), УСІКА (РЭЧЫЦКІ РАЁН), КАЗЕЙ АЛЕКСАНДРА (УЗДЗЕНСКІ РАЁН) І ДУБРОВА АЛЕКСЕЯ (СТАРШЫНІ КАЛГАСА «ЧЫРВОНЫ КОЛАС», ПЕТРЫКОЎСКАГА РАЁНА).

Дарагія таварышы!

Прайшло каля трох месяцаў, як мы разам з вамі былі на злёце знатных людзей лесу, сплаву і падсочкі. Тады-ж мы былі на прыёме ў сакратара ЦК КП(б)Б тав. **Н. Ф. Гікало.** Памятаеце, што ад нас патрабаваў наш кіраўнік?—узорнай арганізацыі працы, ведання тэхнікі сваёй справы, узняцця свайго культурнага ўзроўню, узмацнення класавай пільнасці і актыўнага ўдзелу ў гаспадарча-палітычным умацаванні калгасаў.

Мы прыступілі да выканання планаў 1935 года ў першым квартале. Мы павінны даць 100 проц. гадавога плана фанернай сыравіны, запалкавай—70 проц., шпальнай—70 і дроў—60 проц. **Паказальнікі нашай работы за першыя дваццаць дзён студзеня нездавальняючыя.** Між тым цяпер самая лепшая санная дарога і, упусціўшы гэты час, потым не навярстаеш.

Мы брыгадай паставілі задачу— усё, што загатовім, вывезці. Для гэтага кожны з нас прымацоўваецца да брыгады возчыкаў.

У маёй брыгадзе 14 чалавек. На работу выходзім усе разам у 7 гадзін раніцы. Кожны ведае загадзя, што яму прадстаіць рабіць, бо ў брыгадзе кожны мае сваю спецыяльнасць. Прыкладна, у нас 2 падрубшчыкі, 2 вальшчыкі, 2 абрубшчыкі сучча і т. д. Людзі працуюць па кваліфікацыі. Рабочы дзень ушчыльнен поўнасцю.

Возьмем інструмент. Ва многіх мясцах па-шкодніцку адносяцца да сякеры і пілы. У мяне **кожная піла, кожная сякера мае свайго гаспадара,** які чысціць і точыць іх своечасова.

Мы ў сябе ўвялі перыядычныя вытворчыя нарады, дзе абмяркоўваем нашу работу, уносім прапановы па паляпшэнню працэсаў працы. Гэта таксама дапамагло ўзняццю прадукцыйнасці працы. Але галоўнае, што рашае поспех, як правільна ўказаў наш правадыр таварыш **СТАЛІН,**—гэта людзі, аўладаўшыя тэхнікай. У нашы рады кожны год уліваюцца новыя рабочыя. Ненавучаныя, яны трацяць шмат лішняга часу дарэмна. **Задача старых рабочых—навучыць гэтых людзей, паказаць, як працаваць.** У мяне вось у брыгадзе доўгі час адставалі лесарубы **Коршун** Кузьма і **Шарыпа** Ягор. Мы ім дапамаглі, навучылі. І яны цяпер падцягнуліся, працуюць па-ўдарнаму.

Разам з тым у брыгадзе выраслі лепшыя ўдарнікі. Гэта **Лашэвіч Касцюк,** мой брат **Ільюк Туфар.** Хоць яму толькі 17 гадоў, але ён ужо са мною працуе ў лесе тры гады. Ударнікамі сталі **Лашэвіч** Пётр, **Туфар** Іван, **Суканаў** Васіль, **Шчукін** і інш. Папрабуйце сказаць гэтым людзям, каб яны не працавалі ў лесе. Для іх лес—родная справа.

Мы не дапускаем псавання ні аднаго дрэва. Глядзім, што з якога выйдзе: шпальнае дрэва, руднічная стойка, экспартны лесаматэрыял і т. д.

Давайце абмяркуем на старонках «Звязды», як лепш правесці сезон лесазагатовак і сплаву 1935 г.

Мы павінны з вамі паставіць сабе баявую задачу—к 15 лютага рапартаваць сакратару ЦК КП(б)Б тав. **ГІКАЛО** аб выкананні гадавога плана лесазагатовак і аб поўнай гатоўнасці да сплаву.

С. Г. ТУФАР.

Брыгадзір лесарубаў Ушацкага леспрамгаса.

ЗА РУБЯЖОМ

ЗНЕШНЯЯ ПАЛІТЫКА ЯПОНІІ

Прамова міністра замежных спраў

ТОКІО, 22 студзеня (БЕЛТА). Міністр замежных спраў Японіі Хірота сказаў 22-га студзеня на сесіі парламента прамову, у якой даў агляд адносін Японіі з другімі краінамі.

Характарызуючы адносіны паміж Японіяй і Злучанымі Штатамі, Хірота сказаў: «Паміж абодвума краінамі няма пытанняў, якія было-б сапраўды трудна прыязным чынам вырашыць. Само сабой разумеецца, нельга ўявіць сабе, каб паміж абодвума краінамі, раздзеленымі шырокімі прасторамі Тіхага акіяна, існавалі якія-б там ні было прычыны для канфлікту».

«Што датычыць нашага былога саюзніка Вялікабрытаніі—прадаўжаў Хірота,—то зразумела, у мэтах пакрапцельства нашаму знешняму гандлю нам трэба яшчэ абмеркаваць з ёй розныя пытанні. Аднак, я не дапускаю думкі, каб у якой-небудзь частцы зямнага шара, дзе можа патрэбавацца ўрэгуляванне інтарэсаў паміж намі, яно магло-б разглядацца ў якой-небудзь ступені, як нелаіснажнае.

Улічваючы гэтыя ўзаемаадносіны, японскі ўрад вёў перагаворы з Амерыкай і Вялікабрытаніяй у адпаведнасці з духам, указаным вышэй. І іменна ў духу гэтай палітыкі мы хочам будаваць нашы адносіны з усімі астатнімі краінамі, асабліва з нашымі суседзямі, з якімі мы імкнемся развіваць дображаданасць і брацкія пачуцці без якіх-небудзь узаемных пагроз.

Тым-жа самым духам мы цалкам кіраваліся ва ўсіх нашых перагаворах з Совецкім Саюзам. Яшчэ незакончаныя перагаворы аб перадачы Паўночна-Маньчжурскай чыгункі паказалі далейшы прагрэс з таго часу, як я ў апошні раз гаварыў перад вамі, і я думаю, не многа часу пройдзе, пакуль будзе дасягнута пагадненне. Калі перадача дарогі паслужыць к устраненню крыніцы такіх канфліктаў, якія да гэтага часу так часта адбываліся вакол гэтай дарогі, і ўмацуе дружбу паміж Японіяй, Манчжоу-Го і Совецкім Саюзам, то галоўная мэта цяперашніх перагавароў будзе дасягнута.

Наш урад намячае паскорыць мірнае развіццё совецка-японскіх адносін шляхам падвыення сваіх намаганняў для вырашэння астатніх нявырашаных праблем. Для гэтага, зразумела, сардэчнае супрацоўніцтва з боку Совецкага Саюза з'яўляецца істотным. У сувязі з гэтым я магу толькі спадзявацца, што ў мэтах садзейнасці ўзаемным давер'ю і ўпэўненасці совецкі ўрад удзеліць асаблівую ўвагу пытанню аб узвядзенні ваенных пабудаванняў на Далёкім Усходзе, асабліва ўздоўж совецка-манчжурскіх граніц.

Палітычнае становішча ў Кітаі за апошні час было адносна спакойным. За выключэннем баёў паміж комуністычнымі арміямі і ўрадавымі войскамі, у Кітаі няма грамадзянскай вайны ў сучасны момант.

Спрыяючым з'яўляецца тое, што галоўныя сілы Чырвонай арміі ў раёне Цзянсі і Фуцзян, як відаць, былі выбіты з займаемых імі тэрыторый экспедыцыйнымі сіламі, паслушнымі ўрадам. Аднак, астаўшыеся часці гэтых армій, як перадаюць, устанаўляюць кантакт са сваімі саюзнікамі ў Гуйчжоу і Сычуані і ў прылягаючых да гэтых правінцый раёнах і ідуць у заходнім напрамку ў аддалёныя раёны. У святле гэтых фактаў, у спалучэнні з паведамленнямі аб советызацыі Сіньцзяна японскі ўрад будзе абавязан праядзжаць з заклапочанасцю наглядаць за дзейнасцю комуністычнай партыі і Чырвонай арміі ў Кітаі.

Зноў трэба выказаць жаль, што нават у сучасны момант у некаторых раёнах Кітая яшчэ канчаткова не ліквідавана антыяпонская агітацыя».

***

Працоўныя Совецкага Саюза, зацікаўленыя ў захаванні міру, заўсёды аддавалі асаблівае значэнне развіццю нармальных і добрасуседскіх адносін з японскім народам. Яны з задаваленнем азнаёмяцца з заявай Хіроты, што японскі ўрад «намячае паскорыць мірнае развіццё совецка-японскіх адносін шляхам падваення сваіх намаганняў для вырашэння астатніх нявырашаных праблем». Калі гэта так, то, зразумела, можна толькі вітаць падобны намер японскага ўрада.

Мы павінны, аднак, адзначыць у гутарцы Хіроты яўную супярэчнасць. З аднаго боку, ён заяўляе, што японскі ўрад намеран «паскорыць мірнае развіццё совецка-японскіх адносін». З другога боку, нельга не выказаць здзіўлення і спачування з поваду таго, што такі адказны кіраўнік японскай замежнай палітыкі лічыў магчымым і на-

Мы, вядома, разумеем, што адпаведныя колы японскага імперыялізма, якія ставяць сваёй асноўнай мэтай падрыхтоўку вайны супроць СССР, вельмі нездаволены мерамі, якія совецкі ўрад прыняў, каб надзейна прыкрыць свае граніцы ад уварвання інтэрвентаў, зрабіўшых за апошнія гады лёгкія заваёвы сваёй «спецыяльнасцю». Але незразумела, калі падобнае нездаваленне выказваюць дзеячы, выступаючыя за «паскарэнне мірнага развіцця совецка-японскіх адносін».

Трэба таксама адвесці і другую заяву Хіроты, у якой адбіваюцца ілжывыя плёткі замежнага буржуазнага друку «аб саветызацыі» Сіньцзяна, аб пасылцы туды атрадаў Чырвонай арміі і т. д.

Совецкі Саюз з'яўляецца прыхільнікам абсалютнай незалежнасці, недатыкальнасці і суверэнітэта Кі-

ТРАЦКІСТ ГАЛЕНДА ВЫВЕДЗЕН СА СКЛАДУ ГОРСОВЕТА

Выбаршчыкі-студэнты і выкладчыкі планава-эканамічнага факультэта інстытута народнай гаспадаркі ў колькасці 500 асоб абгаварылі і ўхвалілі пастанову партколегіі КПК пры ЦК ВКП(б) па БССР і пастанову бюро ЦК і ГК № 8, 11 і 12) і аднагалосна патрабуюць ад Менскага горсовета вывесці Галенду, як трацкіста-зіноўеўца, са складу дэпутатаў горсовета.

Галенда зняты з работы загадчыка кафедры народна-гаспадарчага

Пролетарыі Краіны Советаў і ўсяго свету клеймяць прэзрэнных лакеяў капітала—парыжскіх рэфармісцкіх профбюракратаў, якія выступілі ў абарону белагвардзейскіх тэрарыстаў

ПРЫГАВОР СУДА — ПРЫГАВОР МІЛЬЕНАЎ

(Рэзалюцыя агульнага схода рабочых фабрыкі «Окцябр»).

Абгаварыўшы матэрыялы «Праўды» аб гнусным паклёпе наймітаў

НАХАБНАЯ І ГНУСНАЯ ВЫЛАЗКА

(Рэзалюцыя схода рабочых завода імя Молатава)

Рабочы калектыў завода **імя Молатава** кляйміць ганьбай здрадніцкую вылазку парыжскіх рэфармісцкіх профбюракратаў, верных псоў буржуазіі.

Сваім выступленнем яны лішні раз даказваюць сваю здрадніцкую ролю ў адносінах да міжнароднага рабочага класа.

Мы і надалей будзем патрабаваць ад нашага ўрада бязлітаснай расправы над гнуснымі лакеямі буржуазіі—шпіёнамі, белагвардзейцамі і контррэволюцыйнымі тэрарыстамі.

КП(б)Б аб выключэнні з партыі Галенда М. С., як скрытага трацкіста, не зжыўшага сваіх антыпартыйных поглядаў (гл. «Звязду»

РАМАНЕНКА, АКІНЧЫЦ, РАГІНСКІ.

...кіх профбюракратаў на совецкае правасуддзе, рабочыя фабрыкі «Октябр» глыбока абураны гэтай подлай вылазкай.

Мы яшчэ раз ва ўвесь голас заяўляем, што ўхваляем вынесены пролетарскім судом прыгавор, які выканаў волю не толькі рабочага класа, калгаснікаў і працоўных Совецкага Саюза, але і волю рабочага класа Францыі і ўсіх іншых краін.

Са свайго боку мы яшчэ цясней згуртуемся вакол нашай любімай большэвіцкай партыі на чале з нашым любімым вялікім **Сталіным.**

АБ ВЫКЛЮЧЭННІ СА СКЛАДУ ЧЛЕНАЎ МЕНГОРСОВЕТА ГАЛЕНДА М. С.

Пастанова прэзідыума Менскага горсовета ад 23 студзеня 1935 г.

Улічыўшы, што член горсовета Галенда М. С. выкрыт як двурушнік, утаіўшы ад партыі і выбаршчыкаў свой контррэволюцыйны трацкісцка-зіноўеўскі твар, працягваючы сваю здрадніцкую работу, і ўлічваючы запатрабаванні выбаршчыкаў—студэнтаў інстытута народнай гаспадаркі аб выключэнні яго са складу членаў горсовета,—прэзідыум Менскага гарадского совета **пастанаўляе** выключыць **Галенду М. С.** са складу членаў Менгорсовета, як ворага дыктатуры пролетарыята і соцыялістычнага будаўніцтва.

МІТЫНГІ ПРАТЭСТУ СУПРОЦЬ АНТЫСОВЕЦКАЙ КАМПАНІІ

ЛОНДАН, 24 студзеня. (БЕЛТА). Учора ў цэнтры Лондана адбыўся грандыёзны мітынг пратэсту супроць антысовецкай кампаніі ў сувязі з расстрэламі контррэволюцыянераў у СССР, арганізаваны таварыствам «Прыяцеляў Совецкага Саюза». Над трыбунай быў устаноўлен велізарны партрэт т. Кірава работы рэволюцыйных мастакоў. На мітынгу аднагалосна прынята рэзалюцыя, якая заклікае совецкі ўрад бязлітасна расправіцца з усімі белагвардзейскімі контррэволюцыйнымі агентамі.

На мітынгу было агалошана пісьмо Бернарда Шоу, які між іншым піша: расстрэлы тэрарыстаў пасля забойства Кірава не прадстаўляюць сабой, як гэта паказвае наш антысовецкі друк, язычаснага ахвяравання над магілай памёршага дзяржаўнага дзеяча, а толькі супадзенне. Ужо год таму назад совецкаму ўраду стала вядома, што ў краіне дзейнічаюць тэрарыстычныя арганізацыі. Якраз к моманту забойства Кірава наспелі прынятыя ўрадам меры. Будзем спадзявацца, што совецкі ўрад забыў, што калі быў брытанскі галоўнакамандуючы забіт у Егіпце, англійскі ўрад заявіў аб сваім намеры загарадзіць цячэнне ракі Ніла для таго, каб знішчыць усё насельніцтва Егіпта. Нам было-б прыкра, калі-б Крэмль іменна зараз напомніў-бы нам аб гэтым.

...з усімі іншымі ... мірных адносін з СССР. Гутарка ідзе, як можа бачыць чытач, аб тым, каб Совецкі Саюз аслабіў абарону сваіх межаў на Далёкім Усходзе. Гутарка носінах якога ў совецкага ўрада няма і не можа быць ніякіх закватніцкіх намераў, ні ў прамым, ні ў пераносным сэнсе гэтых слоў.

(«ПРАВДА»).

„МІРНАЯ“ ПАЛІТЫКА ЯПОНІІ У ДЗЕЯННІ

ШАНХАЙ, 24 студзеня. (БЕЛТА). 22 студзеня каля трох тысяч японa-манчжурскіх войск у суправаджэнні 4-х аэрапланаў, 10 танкаў, пры 20 кулямётах пачалі атаку кітайскіх войск на лініі Гуюнь—Душыкоу. Японскія аэрапланы і артылерыя бамбардыравалі Душыкоу, прычыніўшы вялікія разбурэнні. З правінцыі Жэхэ ў Чахар дадаткова перакінуты японскія войскі.

Згодна сёнешніх паведамленняў газет, бой, які прадаўжаўся 25 гадзін, учора спынен. Не гледзячы на спыненне бою паміж японскімі і кітайскімі войскамі, японскія бранявікі прадаўжаюць ісці ў заходнім напрамку.

КІТАЙСКАЯ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ НАСТУПАЕ НА СЫЧУАНЬ

ТОКІО, 24 студзеня. (БЕЛТА). Бейпінскі карэспандэнт агенцтва Сімбун Рэнга паведамляе, што ў той час, як атрады кітайскай Чырвонай арміі, якія знаходзяцца ў правінцыі Гуйчжоу, занялі пункт Цзуны за 100 міль на поўнач ад Гуйюана (сталіца правінцыі Гуйчжоу), галоўныя сілы кітайскай Чырвонай арміі, размешчаныя ў трыкутніку Шыцянь—Венань—Кайчжоу (правінцыя Гуйчжоу), прадаўжаюць наступленне ўздоўж правага берага ракі Уцзян у напрамку правінцыі Сычуань.

КІРАЎНІЦТВА ГРАМАДСКАГА ХАРЧАВАННЯ БКС „БЕЛКААПХАРЧ“

МЕНСКАЯ ФАБРЫКА-КУХНЯ

(Совецкая вул., Свярдлоўскі тупік № 30)

З 26 студзеня пры фабрыцы **АДКРЫВАЮЦЦА:**

1. Спецыяльна абсталяваны і мастацка аформлены **РЭСТАРАН—(агульнадаступны)** з выбарам усялякіх блюд, закусак і напіткаў.

У рэстаране грае **спецыяльны ДЖАЗ з удзелам пяўца.**

ТАНЦЫ.

Рэстаран **працуе бесперапынна з 9 з пал. гадзін раніцы да 2 з пал. гадз. ночы.**

ПРЫМАЮЦЦА ЗАКАЗЫ на абслугоўванне з'ездаў, канферэнцый, нарад, банкетаў, хатніх вечароў і т. д. Індывідуальныя заказы.

2. Спецыяльна абсталяваны і аформлены **БІЛЬЯРДНЫ ПАКОЙ.**
Адкрыт з 9 г. раніцы да 2 з пал. г. ночы.
Пры більярднай спецыяльны БУФЕТ.

3. **Агульнадаступная ЗАКУСАЧНАЯ** (розныя **блюды і напіткі**).
Адкрыта з 8 гадз. раніцы да 9 г. веч.

4. **Закрытая студэнцкая сталовая** (снеданні, абеды і вячэры).

5. **ДЫЕТЫЧНАЯ СТАЛОВАЯ.**

6. **КАНДЗІЦЕРСКІ ЦЭХ (ПРЫМАЮЦЦА ЗАКАЗЫ на гатаванне розных кандзіцерскіх вырабаў** (з сыравіны заказчыкаў).

ДЫРЭКЦЫЯ ФАБРЫКІ.

БЕЛШВЭЙТРЭСТ

аб'яўляе **КОНКУРС**

на прадстаўленне лепшых фасонаў швэйных вырабаў к асенне-зімоваму сезону 1935-36 г.

У конкурсе могуць прыняць удзел арганізацыі і аддзельныя асобы- мастакі-мадэлісты, закройшчыкі-канструктары.

За прынятыя конкурсам лепшыя фасоны ўстанаўляецца 12 прэмій, з якіх:

1 прэмія—750 р.,
2 „ па 500 р.,
3 „ па 300 р.,
2 прэміі **па 150 р.**
4 прэміі **па 100 р.**

Фасоны павінны быць прадстаўлены **Цэнтральнай лабараторыі Белшвэйтрэста (Менск, Пролетарская, 4) да 1 САКАВІКА 1935 г.**

на наступныя вырабы:

1. Жаночае паліто зімовае для дарослых і дзяцей.
2. Жаночае плацце баваўняна-папяровае для дарослых і дзяцей.
3. Мужчынскае паліто зімовае для дарослых і дзяцей
4. Касцюм мужчынскі суконны для дарослых і дзяцей.

Прэміі будуць выданы праз 10 дзён пасля зацвярджэння фасонаў.

БЕЛШВЭЙТРЭСТ

Па Совецкай Беларусі

НОВЫЯ КАРЦІНЫ АБ КІРАВЕ

Мастак Я. М. Кругер закончыў работу над партрэтам Сергея Міронавіча Кірава. Партрэт паказвае момант выступлення Кірава на трыбуне. Наркомасветы набыў гэты партрэт для соцыяльна-гістарычнага музея.

Мастак Пашковіч зрабіў некалькі малюнкаў на тэмы «Кіраў сярод дзяцей», «Кіраў і піонеры» (БЕЛТА).

РОЗЫГРЫШ УСЕБЕЛАРУСКАГА ПЯРШЫНСТВА ПА КАНЬКАХ

10 лютага ў Менску будзе разыграна ўсебеларускае пяршынства па каньках. Спаборніцтвы адбудуцца на катку «Дынама» імя Кірава. У іх прымуць удзел 150 лепшых канькабежцаў, у тым ліку майстры Бальшакоў, Галавач, Арлоўская і інш. Спаборніцтвы працягнуцца 3-4 дні.

МАРГАРЫН З ГАРЧЫЧНАГА МАСЛА

Загадам Народнага камісарыята мясцовай прамысловасці БССР абвешчана падзяка і выдана прэмія ў 2 тыс. руб. вучонаму спецыялісту навукова-даследчага інстытута харчовай прамысловасці БССР тав. **А. Прохараву.**

Па ініцыятыве тав. Прохарава ў канцы 1934 года з поспехам закончана работа па ператварэнню гарчычнай жмыхі ў кармовую і па атрыманню маргарыну з гарчычнага масла шляхам гідрагенізацыі.

КОМУНАЛЬНЫЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫ У РАЕНАХ

У бягучым годзе ў Чырвонай Слабадзе, Нароўлі, Талачыне і Чарыкаве будзе закончана пабудова новых раённых комунальных электрычных станцый. Кошт будаўніцтва станцый звыш 450 тыс. руб.

Дзярж. Яўрэйскі тэатр 31-І і 2-ІІ **ДВА канцэрты**

Заслуж. арт. рэспублікі **ЦЭСЕВІЧ**

БІЛЕТЫ ПРАДАЮЦЦА.

Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый“ — Вялікі гукавы фільм **КІРАЎ**

КІНО „Інтэрнацыянал“ — Мастацкі фільм **ЗАЎТРА НОЧЧУ**

Кіно „СПАРТАК“

Ад 25 студзеня

лепшы мастацкі фільм

„ЧАЛАВЕК ЗАСТАЎСЯ АДЗІН“

драма ў 6 частках.

У праграме КІНО-ХРОНІКА.

Штодзенна 4 сеансы. Каса з 4 г. дня.

ПЕДГАБІНЕТ МЕНГАРАНА

паведамляе выкладчыкаў геаграфіі Менскіх школ, што ў ВПІ аўд. № 212 штодзенна адбываюцца **лекцыі** праф. МГУ **Дахшлегер** па метадалогіі геаграфіі і геаграфіі капіталістычнага свету.

Лекцыі адбываюцца з 11 да 1 г. дня і з 5 да 9 г. вечара, а 30 студзеня—з 9 да 1 г. і з 5 да 9 г.

Настаўнікам, якія не заняты ў гэты час на лекцыях у школе, прапануецца наведваць лекцыі праф. **Дахшлегера.**

ГАРАНА.

Гр. МАЛАФЕЕЎ Нікадр Грыгор'евіч, які паходзіць з г. Кастрамы, знаходзіцца на вайсковай службе, жадае змяніць сваё прозвішча на СІЗАЎ.

Просьба да асоб якія маюць пратэст супроць змены прозвішча, паведаміць у Полоцкі гарзагс, указаўшы сваё прозвішча, імя і імя па бацьку і месца пражывання.

МЕНСКІ ВЫШЭЙШЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ

абвяшчае прыём на 7-месячныя **КУРСЫ** па падрыхтоўцы паступаючых у інстытут.

Пры інстытуце ёсць геаграфічны, гістарычны, літаратурны і педагагічны факультэты. На курсы прымаюцца асобы з адукацыяй у аб'ёме 8-мі класаў.

Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй і кватэрнымі.

Да заявы прыкласці дакументы аб адукацыі, соц. паходжанні і становішчы, узросце і стане здароўя. Мець з сабой пашпарты.

Тэрмін падачы заяў—да 1-га лютага. Пачатак заняткаў 5-га лютага.

Адрас: гор. Менск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус.

Дырэкцыя.

Друкарні „ЗВЯЗДА“

ПАТРЭБНЫ КАРЭКТАРЫ

АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ.

Звярачацца Совецкая, 63, 2 паверх.

Гукавы кіно тэатр **„ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“**

Ад 26-га студзеня

ГУКАВЫ МАСТАЦКІ КІНО-РОМАН ВЫТВОРЧАСЦІ БЕЛДЗЯРЖКІНО

СЛАВА СВЕТУ

Рэж. І. Вайнштон,
Сцэн. Б. Брадзянскі,
Апер. А. Кальцаты.

У ГАЛОЎН. РОЛЯХ:
Народны арт. рэсп. **В. Р. ГАРДЗІН.**
Засл. арт. рэсп.: **Кміт, С. Магарыл, А. Лаўрэнцьеў, В. Сафронаў.**
Артысты: **Е. Дэйнека, М. Сімакіна, Шведскі,**
кіно-артыст **Георг Марцін.**

Штодзенна 4 сеансы. | ПАЧАТАК у 6, 7-30, 9-15 і 11 гадз.

КАСА ад 1 гадзіны дня.

27 студзеня г. г. у 6 гадзін вечара ў памяшканні Дома партыйнага актыва склікаецца

ЧАРГОВЫ ПЛЕНУМ МЕНГАРКОМА КП(б)Б

з наступным парадкам дня:

1. Вынікі работы прамысловасці за 1934 год (дакл. т. ШУЛЬКІН).
2. Пытанні падрыхтоўкі да веснавой сяўбы (насенне, рамонт трактароў і сельскагаспадарчага інвентару, цягавая сіла, угнаенне, кадры) (Дакл. т. ЖАРЫН).
3. Паведамленне аб апошніх рашэннях бюро ГК па раду партыйных спраў.

Яўка членаў і кандыдатаў гаркома КП(б)Б абавязкова і без спазнення.

Нам. сакратара Менгаркома КП(б)Б ХАДАСЕВІЧ.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Уп. Галоўлітбела № К—1021.

Тыраж 90.000.

Менск, друкарня «Звязды».

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ